

δικμα πρέπει. εἰθς γδ κη
 τῶ θεοῦ εὐνοίαν ἔσασ μτ τς-
 των ἔφη Ἰσοκράτης.

✕ Maximum & firmissimū
 fœdus est, iusta facere. Con-
 sentaneum enim est, iusta
 facientibus etiam Deum
 bene velle, & cōfœderatum
 esse dixit Isocrates.

Θεός [ὡς Πλάτων ἔλεγε] δεί-
 σαι ἐπὶ τῶ γένει ἀνθρώπων, μὴ
 δοῦλοιοτο πᾶν, δαρείτω ἀνθρώ-
 πους αἰδῶ τε καὶ δίκην· ἵν' εἶεν
 πόλεων κρημὶ τε καὶ δεσμοῖ,
 φιλίας συναγωγῶν.

✕ Deus (vt Plato dixit) me-
 tuens, ne totum genus hu-
 manum interiret, donauit
 hominibus pudorem & ius-
 titiam, vt essent ciuitatum
 ornamenta, & vincula, &
 amicitia conciliatrices.

Ὁ αὐτὸς ἀνόμισσε τῶν δικη-
 οπωλῶν, ἔρμε πόλεως.

✕ Idem nominabat Iustitiā
 fulcrum, seu ancoram, quæ
 sustentat ciuitatem.

Ὁ αὐτὸς ἔφη· Οὐχ ὑπὸ γε
 θεοῦ ποτε ἀμειλίται, ὅς αὐ ἀεθ-
 θυμῶσθ' ἐθέλη δικμος γίγνεσθ',
 καὶ εἰς ὅσον δυνάτον ἀνθρώπων,
 ὁμοῖσθ' θεῶν.

✕ Idem dixit: Nunquam a
 Deo negligitur qui habet
 propositum iuste viuendi,
 & qui cupit, quantum ho-

mini possibile est, Deo simi-
 lis esse.

Ἀριστίδης ὁ δίκαιος ἐρωτη-
 θείς, πῆσὶ τὸ δίκαιον· τὸ μὴ ἀλ-
 λοτριῶν ἐπιθυμεῖν, ἔφη.

✕ Aristides ille iustus inter-
 rogatus, quid iustum esset,
 Aliena non concupiscere,
 respondit.

Πλάτων ἔλεγε· πᾶσαν ἐπιστή-
 μην χωρίζομεν δικημοσύνης
 καὶ τ' ἀλλης δρετῆς, πανουργίαν,
 ἀλλ' οὐ σοφίαν εἶναι.

✕ Plato dicebat: Omnem
 scientiam, quæ a iustitia &
 reliqua virtute seiuncta sit,
 calliditatem, & non sapien-
 tiam esse.

LOCUS L.

DE LEGIBVS.

Πύθωμου ἱνὸς ἡ ἀπει-
 ποίησαν οἱ Λυκῆργς νό-
 μοι τῆ Σπάρτη, Καταφρονεῖν,
 ἔφη Ἀγησίλαος, τ' ἠδονῶν.

✕ Sciscitanti cuidam, quid
 Spartanæ ciuitati fructus
 attulissent Lycurgi leges,
 Agesilaus respondit, volupta-
 tatum contemptum.

Ἀλικυμῆς, ἐπιζητοῦντός
 πιν ἄλλ' ἢ παρὰ Μισσηνίαν
 δῶρα σὺν ἐδέξατο, Ὁπ λαβόν-
 τος μιν, ἔφη, αἰθρὸς τοῦς νόμους
 εἰρήκω ἀχρὶν ἀσπυάτων. ὦ τ'

νόδ' τὰς νόμους ἀεὶ πλείω ποιουμένων.

Alcamenes ingentia a Messeniis munera oblata spreuit. Id factum plerisque mirantibus, respondit, Ego si munera ista accepissem, cum legibus pacem habere non possem. O mentem legum obseruantissimam.

Ἀρχίδαμου ὁ Ζουξιδάμου, πρῶτος πρὸς αὐτὸν, πέντε ἀποστήσεις τῆς Σπάρτης; Οἱ νόμοι καὶ τὰ δρχαῖα, ἔφη, καὶ τοὺς νόμους.

Archidamus Zeuxidami filius roganti, qui nam essent Spartanæ ciuitatis præfecti? Leges, inquit, ac legitimi magistratus.

Παυσανίας πρὸς τὸν ἔρωτήσαντα. Διὰ τὴν τῶν δρχαίων νόμων ἐθένα κινεῖν ἔξεσι παρ' αὐτοῖς, ὅτι τοὺς νόμους, ἔφη, τῶν ἀνδρῶν, οὐ τοὺς ἀνδρας τῶν νόμων, κυρίου εἶνευ δεῖ.

Pausanias cuidam rogati, quamobrem apud Spartanos nefas esset vllam proficari legum renouare. Quoniam, inquit, legibus conuenit auctoritas in homines, non hominibus in leges.

Πίττακος πρὸ Κροίσου ἐρωτηθεὶς, τίς δρχὴ μεγίστη, ἠὲ πει-

κίλη, ἔφη, ξύλη. σημαῖον τὴν νόμον. πάλαι γὰρ οἱ νόμοι ἐν ξυλίνοις πίναξι ἐγράφοσαντο. ὅπου δὲ οἱ νόμοι πλείω δυνάμει ἐχρυσαν, οὐκ ἔλαχιστη τυραννὶς ἐπαρχῆ.

Pittacus Creso percontanti quod esset maximum imperium, inquit, varii ligni, leges innuens. Nam olim tabulis ligneis leges inscribebantur. Vbi autem summa est legum auctoritas, ibi est minimum tyrannidis.

Ζάλευκος ὁ τῶν Λοκρῶν νομοθέτης, τὰς νόμους τοῖς δρχαίοις εἶπεν ὁμοίως εἶναι. καὶ γὰρ εἰς οὐκ εἶνα ἐὰν ἐμπέση μύτις ἢ κώνυξ, κατέχευται· ἐὰν δὲ ῥῆξ ἢ μέλισσα, ἀφῆρηξασα ἀφίσταται. ἕτως ἐν τοῖς νόμοις ἐὰν ἐμπέση πένης, σκίζεται· ἐὰν ᾗ πλείω, ἢ δυνατὸς λέγῃ, ἀφῆρηξας ἀποτρέχει.

Zaleucus Locrenfium legislator dicebat, leges, araneorum telis esse similes. Illis enim si musca vel culex inciderit, detinetur: si vespa aut apis, lacerat telam & auolat, ita in leges si pauper inciderit, retinetur: si aliquis diues aut disertus, perumpens impune euadit. Hoc dictum etiam Anacharsidi Philosopho attribuitur.

Ἡρακλείτος ἔλεγε, μείζων δ' εἶναι τὴν δῆμον ὑπὲρ τῶν νόμων, ὡπῶς ὑπὲρ τοῦ ἰσχυροῦ. ὅτι αὐτὸν νόμων οὐδὲν αὐτῶν πόλις ἀφιστάσθαι, αὐτὸν δὲ τῶν δυνάμεων.

× Heraclitus dicebat, Civis nō minus oportere pugnare pro legibus, quam pro mœnibus. Quod absq; legibus nullo pacto possit esse ciuitas incolumis absque mœnibus possit.

Σόλων ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τινος, πῶς ἀριστοὶ αἱ πόλεις οἰκονομεῖται, ἔφη, Ἐὰν μὲν οἱ πολῖται τοῖς ἀρχαῖς πειθονται, οἱ δὲ ἀρχαῖοι τοῖς νόμοις.

× Solon interrogatus a quodam, quomodo ciuitates optime habitarentur, respondit: Si ciues principib. principes legibus obediunt.

Δημοσθένης ἔφη, πόλις ψυχρὴ εἶναι τῶν νόμων. ὡς αἰετὸν γὰρ τὸ σώμα σερηθὲν ψυχρὸν, πίπτει· οὕτω καὶ πόλις μὴ ὄντων νόμων, ἐκπίπτει.

× Demosthenes dixit, Leges esse animam ciuitatis. Vt enim corpus, cum anima orbatum est, concidit: Ita & ciuitas sine legibus consistere non potest.

Ἀρκεσίλαος ἔλεγε, ὡς αἰετὸν ὅτι φάρμακα παῖδα, καὶ ἰατροὶ παῖδοι, οὕτως τὰ νόσοι ἀλλείσονται.

ἔγωγε καὶ ὅτι νόμοι ἀλλείσονται, ὡς αἰετὸν καὶ ἀδικίαν εἶναι μείζων.

× Arcefila⁹ dicebat: Quemadmodum vbi pharmaca multa, multiq; medici sunt, ibidem & morbi abundant: Sic etiam vbi plurimæ leges fuerint, ibi & iniustitia viget maxime.

Θεόφραστος ἔφησε, τὰς ἀρχαῖους ὁλίγων νόμων δεῖσθαι.

× Theophrastus dicere solebat, Bonos paucis legibus indigere. ¶ Congruit hoc dictum cum illo Antiphannis: Ομηδὲν ἀδικῶν, ἐδενὸς δεῖται νόμος. Qui nihil iniuste agit, nulla opus habet lege.

Δημοσθένης ἔλεγε, τοῖς μὲν ὑπὸ ἀρχαῖς νόμοις χρῆσθαι, καὶ τοῖς δὲ ἐκείνῃ μὴ θετέον.

Demosthenes dixit, Legibus latis vtendum esse, nouas autem non temere ferendas.

Δημοσθένης γράφει, νόμον γρη῏αδ παρὰ τοῖς Λόκροις, ὡς αἰετὸν αὐτοῖς ἐδεδίετο νόμον καμὸν θεῖναι, ἐν τῷ ἔργῳ τοῖς ἀρχαῖοις ἔχον τὸν δῆμον νομοθετήσῃ. καὶ ἐὰν μὲν δοξῇ καλὸς καὶ χρησίμος εἶναι ὁ νόμος, διεσώζετο καὶ ἀπῆλθεν, εἰ δὲ μὴ, τέθνηκεν ἐπιστασιόθεντος τῶν βεβήκων καὶ ἀφῆστο ἐν τῷ αἰετισμῷ, ἢ διακοποις ἐπεισιν, ἢ δὲ αἰετὸν καμὸς νόμος τέθειται, πολλῶν ἄλλων νόμων ὄντων.

έντος τῷ αὐθιγνόμου, ἐάν τις
ὀφθαλμὸν ἐκκόψῃ, ἀνικόψα
παροχρεῖν τῷ αὐτῷ, καὶ ἐξημερῶ-
των ἡμέρας εἰς δέ μισθῶν, ἀπὸ τῆς
σῆς τις λήξῃ) ἐχθρὸς ἐχθρῷ ἐν
ἐχθρῷ ὀφθαλμὸν, ὅπ αὐτῷ ἐκκό-
ψῃ τῷ ἐν τῷ ἐνα. Ἰσοκράτης ἢ τῷ
της τῷ ἀπὸ τῆς, χαλεπὸς ἐν ἐκείνῳ
ὁ ἐπερὶ ὀφθαλμοῦ, καὶ ἢ ἐκκόψῃ
ἀδίαθον εἶναι αὐτῷ τῷ εἶον τῷ
πατρὸν, λήξῃ) τῷ νόμον
εἰσενεκείν ἐάν τις ἐνα ἐχθρῷ
ὀφθαλμὸν ἐκκόψῃ, ἀμφω αὐ-
τικὸς ψα παροχρεῖν ἰσότητι
συμφορᾷ ἀμφοτέροι χρωῖται.
Τὸ διηγεῖται Δημοσθένης,
διδάσκων, ἐν καλῶς κριτικῆς
πολλὰ φυλάττει δὲ ἐν, ὅπως οἱ
νόμοι μὴ εἰκῆ μετακρίων).

Demosthenes scribit, legē
fuisse apud Locros, vt si quis
suasur⁹ esset nouam legem,
proponeret suam sententiā
vniuersæ multitudini, collo
in laqueum inserto: & si
placuisset noua lex, dimite-
rebatur auctor incolumis:
si vero displicuisset, statim
strangulabatur: & ideo an-
nis amplius ducentis nulla
noua lex lata est, nisi sola
hæc. Cum enim ibi receptū
esset, vt si quis excussisset
alteri oculum, vt & ipsi vi-
cissim oculus excuteretur,
nec id supplicium vlla pe-
cunia redimi possēt: quidā
comminatus fertur inimi-
cus inimico, vnum oculum

habenti, se illi eum vnum
oculum excussurum. Eas
minas luscus ille agrefere, s,
cum sibi in cæcitate vitam
morte acerbiorē fore pu-
taret, fertur ausus fuisse
(collo in laqueum inserto)
proponere hanc legem: Si
quis oculū lusco excussisset,
illi contra vtrunq; eripien-
dum, vt pari calamitate v-
trique confisterentur. Quæ
lex ab omnibus tum appro-
bata & rata facta est. Hæc
recitat Demosthenes, vt
doceat, in bene constituta
republica præcipue hoc cau-
endum esse, ne temere
leges mutantur.

Locus LI.

DE MENDA-
CIO.

Επαινήτης πάντων, ἔφη, τὸς
ψόδας τῶν ἀμαρτηρι-
ων καὶ τῶν ἀδικημάτων αἰτίας
εἶναι.

Epænetus dicere solitus
est, Mendaces omnium sce-
lerum & iniuriarum aucto-
res esse.

Αειπέτης ἐρωτηθεὶς ἂ πε-
ριγίνεται κέρδ⁹ τῶν ψόδο-
μοις, ὅταν, ἔφη, λέγωσιν
ἀλήθειαν, μὴ πιστεύειν.

✕ Aristoteles rogatus, quid lucrarentur mendaces, vt inquit, etiam cum vera dicunt ipsis tamen non habetur fides. ¶ Congruit cū apophthegmate dictū Plutarchi: ἀπιστῶνται οἱ λόλοι, καὶ ἀληθεύουσι. Loquacibus nemo credit, etiam si verum dicant.

Δημοσθένης ἔφησεν, Οὐδὲν εἶναι, ὃ μίξις αὐτῶν ἀδικήσεως, ἢ ψεύδους λέγων.

✕ Demosthenes dixit, Nullam esse rem, qua grauius quis lædere possit, quam dicendis mendaciis.

Χαρικλείας ἔλεγε, καλὸν ποτε εἶναι τὸ ψεῦδος, ὅταν ὠφελεῖν τὸς λέγοντες, μηδὲν κατελάπει τῆ τὸς ἀκούοντες.

Charicles dicere solitus est, bonum esse aliquando mendacium, cum videlicet ita iuuat mentientes, vt interim audientes non lædat.

LOCUS LII.

DE MAGISTRATV, PRINCIPE bono.

Κυρῶ ἔλεγε. Αἰσχρὸν μηδενὶ βασιλευσίνης, ὅς ἔκρείπτων ἐστὶ τῶν δόξωμένων.

✕ Cyrus dicere solitus est, Imperium nemini conue-

nire, qui non melior suis subditis sit.

Ὁ αὐτὸς εἶπε, παραπλήσια ἔργα εἶναι νομείως ἀρχαῶν, καὶ βασιλέως ἀρχαῶν.

✕ Idem dicebat, Similia opera esse pastoris boni, & regis boni.

Αγισίλαος ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς διετέλει λέγων, Τὸν ἀρχόντα ἀποσπῆσαι οὐ μαλακία καὶ τευφή, φρονησε δὲ καὶ καρτερίᾳ, καὶ ἀνδρείᾳ, τῶν ἰδιωτῶν ἀελλείναι.

✕ Agesilaus Lacedæmoniorum rex dicebat, Principis esse, non mollitie delitiisue, sed prudentia, temperantia ac fortitudine priuatis hominibus antecellere.

Ὁ αὐτὸς ἔλεγε, τὸν ἀρχὸν ἀρχόντα δεῖν ὑπὸ τῶν νόμων ἀρχεσθαι.

Idem dicere solitus est, Bonum principem oportere legibus parere.

Εὐθρομῶν ἢ τῶν Ἀσίου κατωκέντων τῶν Περσῶν βασιλεὺς μέγαν ἀποσπῆσαι, τὶ δὲ σκεῖν, ἔφη Ἀγισίλαος, ἐμὸς μείζων, εἰ μὴ δικαιοσύνη καὶ σωφρονέστερος.

✕ Cum Græci Persarum regem ex more Magnum appellarent, Qua re, inquit, Agesi-

Agefilus, maior me est, nisi sit & iustior & temperantior?

Χρύσιππος ἔρωτηθεὶς, ἀφ' οὗ τίς πολιτεύεται, εἶπε· διότι ἐμὸν πατριάρχης πολιτεύη, τοῖς θεοῖς ἀπαρέσθ' εἰ δὲ χρηστὰ, τοῖς πολίταις.

✱ Chrysippus interrogatus, cur non administraret rempublicam, dixit: Quia si quis male rexerit diis displicebit: sin bene, ciuibus.

Περιανδρὸς εἶπε, τοῦς μέλλουσι ἀσφαλῶς τυραννήσῃν, τῆς δύσεως δουροφροσύνης, καὶ μὴ τοῖς ὀπλοῖς.

✱ Periander dicebat, his qui tuto regnare vellent, summa ope nitendum esse, vt benevolentia, non armis stiparentur.

Ἀρταξέρξης ὁ Ξέρξης ἔλεγχε, ὅτι τὸ ἀποδῆναι τῷ ἀφελεῖν βασιλικὰ πρῶτα ἐστίν.

✱ Artaxerxes filius Xerxis dicere solebat, Multo regalius esse, addere aliquid, quam adimere. ¶ Idem dixit aliis verbis rex Ptolemæus: τὸ πλεονεξεῖν τὸ πλεονεξεῖν ἐστὶ βασιλικώτερον. Magis regium est, ditare, quam ditescere.

Ἀρασίκλῆς πρὸς τὸ εἰπόντα, πῶς αὐτὸς ἀδουροφότης ὦν

ἄρχῃν ἀσφαλῶς δυνάσται, Ἐάν οὕτως ἔφη αὐτῶν ἀρχῇ, ὡσαύτως οἱ πατέρες τῶν υἱῶν.

✱ Agasicles ad eum, qui interrogabat, quomodo posset aliquis tuto imperare, nullo stipatus satellitio, Si fuis, inquit, sic imperet, vt parentes liberis imperant.

Θεοπόμπου πρὸς τὸν ἐρωτήσαντα, πῶς αὐτὸς ἀσφαλῶς τηρήσει τὴν βασιλείαν, εἰ τοῖς ἐμὸν φίλοις, ἔφη, μεταδοίη παρρησίας δικασίας, τοῖς δὲ δεξιμένοις καὶ δυνάμειν μὴ ἀειρομένη ἀδικεμενίας.

✱ Theopompus interroganti quo pacto quis regnum tuto possit tueri, Si, inquit amicis iustam libertatem concedat, & pro viribus, ne subditi iniuria afficiantur, aduigilet.

Ἐπεὶ Φιλίππου νικήσαντι τὸς Ἑλλήνας συνεβόησαν ἐνιοὶ Φρυγῶν τοῖς πόλεις κρατῆσαι, ἔφη, μάλλον πολὺν χρόνον ἐθελειν χρῆσθαι, ἢ δεσποτῆς ὀλίγον κρατεῖσθαι.

Cum subactis Grecis, quidam regi Philippo auctores essent, vt ciuitates præfidiis contineret, Malo, inquit, diu bonus & commodus, quam breui tempore dominus appellari. Sentiens regnum

quod vi metuq; teneretur,
non esse diuturnum.

Περσεύιδος πενήρας αξιό-
σης ἐπὶ Φιλίππου ἔλαξε αὐτὸς
πατρὸς καὶ πολλὰ κίς ἐνοχλήσεως,
ἔφη, μὴ χαλάσειν. ἡ δὲ Περσεύ-
πις ἐγκραθεύσα, καὶ μὴ βασι-
λέως εἶπεν, ὃ δὲ θαυμάσας τὸ ῥη-
θῆν ἐμόνον ἐκείνης, ἀπαὶ καὶ τῶ
ἀλλων δόξυς διήκουσεν.

✕ Philippus Alexandri pater
anui cuidam pauperculæ
ipsum appellāti, vt causam
suam cognosceret, Respon-
dit, sibi non esse otīū. Cum-
que clamasset anus, Proinde
nec rex esse velis: Philippus
aniculæ libertatem admi-
ratus, non solum illi, sed
omnibus deinceps præbuit
aures.

Ἀντίγονος, εἰπόντος π-
νὸς ὅλα πάντες καλὰ καὶ δι-
κῆμα τοῖς βασιλεῦσι, Ναὶ καὶ
Δία, εἶπε, θεῖς τῶ βαρβάρων. ἡ μὲν
δὲ μόνα καλὰ, ἡ καλὰ, ἡ μόνα
δικῆμα, τὰ δικῆμα.

✕ Antigonus quodam di-
cente, Omnia regibus ho-
nesta & iusta esse: Sunt,
inquit, per louem, barba-
rorum duntaxat regibus.
At nobis ea tantum hone-
sta sunt, quæ honesta sunt,
& ea tantum iusta, quæ
iusta sunt.

Κάτων ὁ πρεσβύτερος κήκισον
ἔλεγε ἀρχόντα εἶναι, τῶ ἀρχόν-
τα εἶναι μὴ δυνάμενον.

✕ Cato senior aiebat, Pessi-
mum Imperatorem esse,
qui sibi ipsi non posset im-
perare.

Ἐπαμινώνδας εἰς ἰορτυλίαν
ἔποτεν ἀνευδρώς τῶ Θεβαίων
ρύντων, μόνος ἐφώδενε τὰ ὀ-
πλά καὶ τὰ τεύχη, νύφειν λίγων
καὶ ἀργυρνεῖν, ὅπως ἐξῆ ἑὸς ἀλ-
λοῖς μεθύειν καὶ κησούδεν. ὡ τῶ
φωκῆς τῶ ἀρχόντος ἀξίως. τότε
καὶ μάλιστα ἀρχόντε ἀργυρνεῖν
δέει, ὅτε οἱ ποικίλοι ταῦς ἐπιθυμί-
αις μάλιστα χειρίζονται.

✕ Cum festum diem The-
bani celebrarent, omnesq;
comotationibus & libidi-
ni indulgerent, solus Epami-
nondas circumibat, &
arma ac muros lustrabat,
sobrium se esse & vigilare
dicens, vt aliis ebris esse ac
dormire liceret. O vocem
principe dignam. Tum
enim maxime vigilandum
est & principi, cum populus
maxime cupiditatibus ac
genio indulget.

Καῖσος ὁ σέβαστος θεάφας
νόμον αὐτῶ τῶ μοχλῶν, ἐν ᾧ διώ-
ευσαι, πῶς δέει κελνιδὸς τῶς ἐν
αἰτίαις ἡνωμέναις, καὶ πῶς δέει
καλάζεσθαι τῶς ἀλόγους εἶτα
αἰσπεσῶν ἰσῶ ὀργῆς τῶ ἐπὶ ἱε-
λίας

λίαν τῆς θυγατρὸς Δία, ὁ ἐβληθῆναι
 νεανίσκον, ἐπιπέτε ταῖς χερσὶν
 ἐκείνου ἢ αἰαδοῦντος, Νομίον,
 ἔφη καὶ ὁ καὶ σαρ, ἔτω μετενό-
 σεν, ὥστε τῶν ἡμέραν ἐκείνων
 πεπρακτῆσαι τὸ δ' εἶπον ὁ τοῦ
 ἀρχοντος ἀρχαίου, καὶ πρὸς τὰς
 νόμους ἀσφαλιζόντος.

Cæsar Augustus legem
 tulerat de adulteris, quo-
 modo iudicandi essent de
 hoc crimine delati, & quo
 modo puniendi conuicti:
 post iræ impotentia in ado-
 lescentem delatum, q̄ cum
 Iulia, Augusti filia, commer-
 ciū habuisset, irruit, eumq;
 manib. verberauit. At cum
 adolescēcs exclamasset, Legē
 tulisti o Cæsar: adeo facti
 pœnituit Cæsarem, vt eo die
 recusaret cœnare. O principem
 bonum & legum cultorem.

Εἰ πόνητος Ἀλεξάνδρου ἕνδος τῶν
 δοκίμων δυνάμεων, ὅτι δυνάμει αἰ
 πόλεις σε πλεῖον παρέχον εἰς φό-
 ρους. ἔφη. Κηποὺν μισῶ τῶν ἐν
 ῥίζων ἐκλιμένοντα καὶ λάχανα.

✕ Alexander magnus, cum
 quidā ex numero amicorū,
 qui summe beneuoli vide-
 bantur, ei dicerēt: ciuitates
 subiectas maiora tributa
 pendere posse, respondit, O-
 litorem odi, qui radicitus
 euellit olera. ¶ Congruit
 hoc apophthegma cū dicto

Tiberii Cæsaris. Is enim ad-
 monitus ab amicis, vt pro-
 uincialibus augeter vecti-
 galia, rescripsit: Boni pasto-
 ris est, tondere pecus, non
 déglubere. Est autem deglu-
 bere, detrahere pellem.
 Tondent igitur: qui ita spo-
 liant, vt sortem relinquunt,
 vnde res possit crescere. De-
 glubunt autem qui nihil
 reliqui faciunt. Nam lana
 detonsa renascitur. cute de-
 tracta nihil est, quod deinde
 possis auferre.

Ἀλέξανδρος ἔρωτηθεὶς,
 ποῖ ἄρχων ἀρετῶν; ἔφη, ὁ
 τοῦ φίλου δυνεαῖς συνίχων,
 τοῦ ἢ ἐχθρῶς δ' ἀνεργεσιῶν φι-
 λοποιεῖμεν.

Alexander interrogatus,
 quis optimus princeps es-
 set? Qui, inquit, amicos do-
 nis retinet, & inimicos be-
 neficiis amicos facit.

Ἐπεὶ Σκιπίων ὁ πρεσβύτερος
 Καρχηδῶνα κατακράτησεν, εἶπε,
 ἔτ' ἔρατωτῶν πνὲς ἀρχαίω-
 τον λαβόντες ὁπρὸς τὴν παρθέ-
 νον ἦγον νομίζοντες αὐτῶν τε
 ἐδιδάσκον, Ἡδῆως, αὐ [ἔφη] ἔ-
 λαβον εἰσὶν ἡμῶν ἰδιώτης, καὶ μὴ
 ἀρχων. Οὐτῶν ὀνέσθ' Δία, τὸ ἔ-
 κρητος καὶ πλοῦτος Δία φησὶν ἵνα
 εἰδῶμεν, ἵνα ἔδραμεν κατῆ-
 κτηνῶν ἀμνημονήσῃ. πολλοὶ δ'
 εἰσὶν, οἱ Δία, τὸ εἶναι αὐτὸς ἀρ-

χοίτες, νομίζουσιν αὐτοῖς ἀπαντα
εἶναι ἀμφοῦ καὶ πρέσβη.

X Posteaquam Scipio maior Carthaginem armis ceperat, milites quidam virginem eleganti forma captam adduxerunt, eique tradiderunt. Hic ille, libenter acciperem, inquit, si priuatus essem, & non imperator. Hic iuuenis insigni puellæ forma corrumpi nō potuit, quo minus memisset, quid deceret imperatorem. At multi sunt hodie, qui ob hoc ipsum sibi existimant tum licere, tum decora esse omnia, quod sint imperatores, & magistratus.

Χίλων πῶς τὸν ἀδελφὸν δυσφοροῦντα ὅτι μὴ ἔφορον ἐλάττω, αὐτοῦ ὄντος. Ἐγὼ μὲν γὰρ εἶπεν, ἐπίταγμα ἀδικεῖσθαι, σὺ δ' οὐ παρεμφαίνων, οὐδ' ἔνα πῶς τὸ ἀρχὴν εἶναι ἐπιτίθειον, ἢ μὴ ποικίλα παθεῖν καὶ παρρησῶν διαμύθρον.

X Chilo (vnus de numero septem sapiētum Græciæ,) fratri moleste ferenti, quod Ephorus (magistratus plebeius) non crearetur, cum ille esset: Ego, inquit, iniuriam ferre noui, tu autem non. Significans neminem esse idoneum ad magistratum gerendum, qui non

possit multa tolerare, & dissimulare.

Ὅμοιον ἐστὶ τὸ Ἔ Τηλέκρου, ὃς εἰπόντος Ἔ ἀδελφοῦ, ὅτι οὐχ ὀργίως αὐτῷ παροφείρομαι οἱ πολῖται ὡς ἐκείνω, εἶπεν. Σὺ γὰρ σὺν οἷσ' ἀδικεῖσθ', ἐγὼ δὲ.

X Simile est illud Telecri, qui fratri suo querenti, quod ciues erga se non perinde affecti essent, atque erga illum, Tu, inquit, iniuriam ferre nescis, ego autem scio.

Ἀντίγονος ὁ βασιλεὺς πῶς ἵνα μετατρέψωσιν αὐτὸν γράων, εἰ ἢ εἰς, ἔφη. ὦ μήτερ, ὅσων κακῶν ἐστὶ τοῦτι τὸ ῥάκ, δειξάς τὸ ἀφ' ὧν ἔμαθες, σὺν αὐτῷ ἐπὶ ἡσπείρας αὐτὸ κείμην ἐθαύτατας.

X Antigonus rex cuidam anui, quæ ipsum beatum prædicabat, Si scires, inquit, o mater; quam multorum malorum sit hic pannerus (dis adema autem ostendebat) eum in stercore iacentem non tollereres.

Λεκάς ὁ ἰατρός, δεινότατος λέγων, πῶς Ἀφρονσὸν τὸν Ἰσραηλῶν βασιλέα ἀπαπεινημῶνος λέξας, καὶ κελῶς αὐτὸν ἐγκαιμιάσας, ὁ βασιλεὺς τῶν ἀκρούων εἰρηκέναι λέγειται. εἰ μὲν ἀληθὴ ἐστὶν, ὅσα πρὸς μου ἐλέξας, ὦ Λεκάς, θεῶ ποικίλῃ χεῖρην ἔχω. εἰ δ' ἀπίως, εὐχόμεθα αὐτῷ.

αὐτῷ τούτῳ ἀληθῆ ποιῆσαι ση-
μαίνων μάλιστα τοῦ βασιλέως
περί τῆν, πανταχῶ ἀξία τῶ ἐγ-
κωμίων περὶ τῆν.

Lucas medicus vir diser-
tissimus, cum orationem
apud Alphonsum, Aragonū
regem, eloquentissimam
habuisset, eumque exquisi-
tis laudibus extulisset: rex
hæc audiens, dixisse fertur:
Si vera sunt Luca, quæ de
me prædicas, Deo gratias
ago: finaliter, vera vt ista
faciat, oro atque obsecro.
Innuens maxime decere re-
ges, vt laudibus dignos vbi-
que se præbeant.

Ἀντιόχῳ ἐν τινὶ κωμωχασίᾳ
καὶ διαγωγῇ τῶν φίλων ἔγρα-
πόντων αὐτῷ περὶ τῶν ἀποπληκτι-
σθῆναι ἐπὶ ταυλιν πενήτων ἀγνο-
οῦντων εἰσήλθε· καὶ παρὰ τὸ
δεῖπνον ἐμὸν αὐτῶν λόγον ἀπὸ τοῦ
βασιλέως, ἠκροῦσεν ὅτι τὰ πλεον-
εχέστερα ἐστὶν, φίλοις ἢ μετρητοῖς
ἐπιτρέπονται τὰ πλεῖστα περιττά,
ἔτι πολλὰ ἀμειλίχῃ ἀνακρί-
σιν ἀπὸ τῶν φίλων φιλόδηρος εἶναι.
τότε μὲν οὐκ ἐσιώπησεν· ἀμφοῖν
ἡμέραν τῶν δευτέρων περιττο-
μῶν ἐπὶ τῶν ταυλιν, φωνε-
σθῆναι γλυκῶν ἀποφραγμάτων
τῶν περιττῶν αὐτῶν ἔτι πολλὰ
ἀμειλίχῃ, ἀλλ' ἀπὸ τῆς, εἶπεν,
ἡμέρας ἕως ἀνείληφα, ἀπὸ τῶν
ἐχθρῶν ἀληθινῶν λόγων ἠκροῦσαι
ἀπὸ ἐμοῦ. εἴθε τὸν αὐτὸν τῶν

πρὸς οἱ ἀρχόντες ἀπὸ τῶν τῶν
ἐν πλείστοις αὐτοῖς λίαν σιω-
πῶν ὄντων, πολλὰ κίβδηλα παραινέσεις
ἀπέσταν, καὶ τὸ εὐλογησῶν
βασιλέως Ἀντιόχου παρὰ ἐγ-
κε μὲν ἄλλοι, αὐτῶ ἐπιεικῶς
γνοῖσάν ἀμφοῖν ἐπαυροῦσιν.

Antiochus in venatione
quadam, dum feras insecta-
tur, ab amicis & famulis
aberrat, casamque hominū
egenorum iis ignotus in-
trauit. Cum autem inter
coenandum regis mentionē
fecisset, responsum est illi,
Regem alioquin bonum
esse, sed cum pleraque ne-
gotia amicis improbis com-
mittere, plurima negligere,
sæpeque res necessariae o-
mittere, quod venationis
nimium studiosus esset. Ac
tunc quidem tacuit, sed pos-
tero die, cum prima luce
satellites ad casam venirēt,
& allata purpura ac diade-
mate agnosceretur, Ab eo,
inquit, die, quo vos mihi
adiunxi, heri primum veros
de me sermones audiui. V-
tinam eodem modo & alii
Principes de his vitiis, quæ
in plerisque aulis nimis vfi-
tata sunt, sæpe admonitio-
nes audirent & laudatissimi
regis Antiochi exemplum
imitantes, ea clementer a-
gnoscerent, & emenda-
rent.

taffer, Vt, inquit, soboles ex adultis perfectæque ætatis parentibus nata, valida sit & vegeta.

Πρὸς δὲ τὴν ἡμετέραν διότι
τὴν γεραμικὴν ἀπέειξε μὴ συ-
κμιεῖσθαι τῇ γεραμικῇ. ὡς οὖν
ἔταξε δὲ τὸ πλεῖστον τῶν ἡμετέρας
βίαις ἡλικιώταις, καὶ βίαις νέκυσ-
τας σπυραναπύλας ἢ ἢ ἡμῶν
κεῖται καὶ μὲν ἀλαθείας σπυ-
ρανα, ὅπως, ἔφη, καὶ βίαις σάμασιν
ἰσχυροῖσι. ἀλακρεῖς μὴ ἡρό-
δομοι, καὶ τὰ φιλεῖν αἰεὶ κερνοὶ
ἐπὶ ἀρχοῖσι, καὶ τὰ ἐξονα ἔρως
μυῖστρον περὶ ἑχνοῖσι.

Altero quodā admirante, quare vetuisset sponsum cū sponsa simul dormire, sed statuisset vt vterque cum suis æqualibus maximam diei partē versaretur, cumq; his sæpe totas noctes quiesceret. cū sponsa vero furtim ac verecunde cōgrederetur: Primum, inquit, vt corporibus essent validi, si non vterentur congressu ad fatiata: Deinde vt amor mutuus semper maneret recens ac vigen: Denique vt foetus gignerent robustiores.

Τοσούτη δ' ἡ καὶ ἐπείκεις
βίαις χρόνον σπυραναπύ-
λας, καὶ τοσούτον ἀπέειξε
τὸ ἕτερον ἀπὸ αὐτῶν ἀλακρεῖας,

ὡς ἀπὸ πρὸν ἀπίστον ἐνεῖν τὸ πῶς
μοιχείας περὶ αὐτῶν. διότι
Γεραμικὴς πῶς Σπυραναπύ-
λας ἐρωτηθεὶς ἀπὸ ξένου, πῶς ἔχου-
σιν οἱ μοιχοὶ παρ' αὐτοῖς [οὐδὲν
γὰρ ἔστιν ἀπὸ τούτου νενομισ-
τηρῶν ἐπὶ Λυκούργου] εἶπεν,
Οὐδεὶς ὧ ξένου γίνεται μοιχὸς
παρ' ἡμῖν. πῶς γὰρ αὐτῶν [ἔφη]
μοιχὸς ἐν Σπυραναπύλας, ἐν ἣ
πλοῦτος μὲν, καὶ πτωχὸς, καὶ κακί-
ωπισμὸς ἀμειζόν, αἰδώς ἢ καὶ
δύσκολα, καὶ τὸ ἡρωμῶν πρὸς
πρὸς ἐξουνοῦται;

× Tanta vero erat illis tem-
poribus vxorum pudicitia,
tantumque aberant ab ea
leuitate, quæ postea inuasit,
vt prius esset incredibile
adulterii crimen apud Spar-
tanos inueniri. quare Gera-
des Spartanus ab hospite
quodam interrogatus, quid
pœnarum darent apud Spar-
tanos adulteri, Neque enim
se videre quicquā super hac
re sancitum a Lycurgo; Nul-
lus, inquit, o amice, apud
nos adulter est: Quomodo
enim Sparte existere potest
adulter, in qua diuitiæ, deli-
tiæ, & corporis ascititius
cultus probro habentur:
contra autem verecundia,
modestia, ac obedientiæ ma-
gistratibus debitiæ obserua-
tio, decori laudiq; dantur?
Prudēter intellexit Gerades,

ibi non posse nasci vitia, vbi non admittuntur vitiorum femina.

Πλάτων ἔφη χρῆναι γυνεῖς ἡνῶνας καὶ ἐπιτέφοντες παῖδας, καὶ γὰρ λαμβάνουσι τὸν βίον παρομοιῶν ἄλλοις ἐξ ἄλλων θεραπειούσας αἰεὶ θεὸν καὶ νόμον. ἢ οὐτε βίεσθρῶν τε ἔοσιώτερον ὡς τὸ σὺλῆγίας ὑπὸ ἀνθρώπου ἐπιθεῖν ῥήνην ἐδύνατο;

✠ Plato dicebat, Oportere homines gignere & educare liberos, qui vitam tanquam lampadem posteris tradant, ut semper sint aliqui colentes Deum, iuxta ipsius legē. Quid quaeso religiosius & sanctius dici de coniugio ab homine Ethnico potuit?

Ἡ Φίλωνος γυνὴ ἐρωτηθεῖσα ἐν συνέδῳ ἀπειόγων γυναικῶν, ἄφ' ἧς μὲν τὸ ἄλλων εἰ φορεῖ χρυσοῦν κόσμον, ἔφη, Αὐτοκῆς καὶ χρυσοῦ ἐστὶ γυναικὶ ἢ ἄνδρος δρετῆ.

Philonis vxor in complurium fœminarum cœtu interrogata, cur sola ex omnibus non vteretur aureo ornatu: Satis, inquit, vxori magnus ornatus est mariti sui vittus.

Κράτης ἔλεγε, κόσμον εἶναι τὸ χρυσοῦν· χρυσοῦ δὲ τὸ χρυσο-

ὑπὸ χρυσοῦ ποιεῖν. ποιεῖ δὲ ζωῆν οὐ χρυσοῦ, οὔτε χρυσοῦ οὐδ' ἔτε καὶ χρυσοῦ, ἀλλ' ἵσασι μενότητος δὲ ζωῆς, ἀλλ' ἔσφι φασιν ἀπειθήσιν.

✠ Crates mundum muliebrem dicebat esse quod ornatum fœminam. Ornata autē id quod eam reddidit compositiorem ac modestiorem: Verum id non præstat, inquit, neque smaragdus, neque purpura, sed quæcunque adderent vim ac speciem honestatis & verecundiæ.

Θεανὴ ἡ γυνὴ πεποθεῖσα μίσην ἐρωτηθεῖσα, ἢ ἀπέρον εἶη γυναικί, τὸ τῷ ἰδίῳ, ἔφη, ἀνδρὶ δόξειεν.

Theano mulier erudita quærenti, quod officium esset matronæ, respondit: Marito suo placere.

Ἀργεὺς, ἐποικόντων πινῶν ἐστὶν ἰδίας, ἀλλὰ πινῶν τῶν ἄλλοτρῶν γυναικῶν, Μὰ τὸς θεοὺς, εἶπε, ὡς τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν γυναικῶν εἰδέναι δεῖ λόγον εἰκῆ λέγεσθαι, ἀγνοεῖσθ' αὐτῶς τὸ παραπῶν ἐπιτύχου γυναικῶν, ὡλλῶ τοῖς συμφοῖσι.

Argeus, quibusdam non suas, sed aliorum quorundā vxores prædicantibus, Per deos, inquit, de bonis & honestis mulieribus nihil temere loquendum est, sed in totum

totum quales sint, oportet ignorari, præterquam solis maritis, quibus cum viuunt.

Χάρις πωγωνομύρου πνός Διός τι τὸς μὲν κῆρας ἀκαλύπτεις, τὸς δὲ γυναικείας ἐγκαλυμμένης εἰς τὸ μυστικὸν ἔργον. Ὅτι, ἔφη, τὸς μὲν κῆρας ἀόρατος εἶναι δὲ τὸς δὲ γυναικείας σάξεν τὸς ἐργασίας.

Charillus quodam interrogante cur virgines aperta facie, vxores vero velata in publicū prodirent, Quia, inquit, virginibus mariti inueniendi sunt, vxores vero seruandæ iis, qui eas nati sunt.

Κλεόβουλος ἔπει· Γάμοι ἐν τῷ οὐρανῷ, ἀνὰ γὰρ ἐν τῷ κρείττονων λάβης, διατὸ τὸ κλήση τὸς συγγένους.

Cleobulus dicere solebat: Ducito vxorem æqualem. Si enim ex superiori familia duxeris, non affines tibi, sed dominos comparabis.

Κυαίπιος τῷ γυνί Θεοσαλῶς, γήμας Λοκῶν, τὸ πατὴρ Διόφιλο κωμῆζον ἐέργειαν ἐν ὕλας διέτριβεν. ἡ δὲ νεόνυμφος ὑπολαμοδάνουσα σιωπῆσαν αὐτὸν ἔχον μὲν ἔτερας γυναικείας, καὶ ἔχον ἡκολούθησε τῶν, καὶ ἐν πνικατα-

κρυβεῖσαι σωδένδρα, τὸ μέλιον ἀπικροσάδουκει. τὰν δὲ πέραι κλάδων ἀφηνόλιως σφάδέντων, οἱ θεοὶ τῶν κείων δὲ ἡζαλις αὐτῶν ἀλόγου ζώου δικλῆ διεσπάρων. τὸ δὲ πρὸς αἰῶς ἀπὸ πνικῆς γυνόμορος Κυαίπιος, ἐαυτὸν σπικατέφραζεν.

Cyanippus natione Thessalus, cum vxorem duxisset Leuconam propter venandi studium, in syluis plerumque degebat. Noua autem nupta suspicans ipsum cum alia conuersari, secuta est ipsius vestigia, & occultata sub quodā fruticeto, euentum expectabat. Ramis vero motis repente caues indagatores accurrerunt, ipsamque morsibus instar bestię dilaniarunt. Cyanippus autem oculis quod factum erat intuitus, seipsum quoque trucidauit.

Κλεόβουλος ἔφη, δὲ ἐν σιωπῇ κίσειν ἀνδράσι τὸς ἐαυτῶν θυγατέρας, τῶν μὲν ἡλικίαν, παρθέτους· τὸ δὲ φροσίν, γυναικείας.

Cleobulus dixit, Filias viris elocandas esse ætate virgines, sed prudentia matronas.

Σωκράτης πωγωνομύρου πνός αὐτῷ γαμῶν, Οἱ ἰχθυῖες, ἔφη, οἱ αὐτῶν κῆρας, οἱ μὲν ἐξωθεν

όντες ἐβλόν) εἰσελθεῖν, οἱ δ' ἐγ-
δον ὄντες ἐβλόντων ἐξελθεῖν.

X Socrates interrogate quodam, de ratione contrahēdi matrimonii, Pisces, inquit, qui extra nallas sunt, volūt intrare, qui iam autem in-tus sunt, volunt exire.

Θεοδότης εἶπε, παραπλή-
στοι πᾶσι μὲν εἶναι γῆρας ἔ γά-
μους. τυχὲν γὰρ αὐτ' ἀμφοτέρων
συνδάξονται. ὅταν δὲ τύχῃ μὲν,
ὑστερον λυπέμεθα.

X Theodectes dixit, Similes
res esse, senectutem & nup-
tias. Vtramque enim con-
sequi desideramus: Postquā
vero nacti fuerimus, tri-
stamur.

Κλεόβουλος εἶπε. Γνωμὴ
μὴ φιλοφρόνης, μηδὲ μάχης, ἀλ-
λοτριῶν παρόντων, ἔ μὲν γὰρ αὐ-
οιαν, ἔ δὲ μανίαν σημαίνει.

X Cleobulus dicebat. Vxo-
rem tuam non amplectere,
neq; cum ea contende, pre-
sentibus aliis. Illud enim
stultitiam, hoc autem fu-
rorem significat.

Ὁ αὐτὸς εἶπε Πολλὰ κίς γυνή
παύδας (παρ' ἐβλάει) ὀνομαία τῆ
σπῆς τ' αὐδρα. ἢ γὰρ ἔ βίς κρι-
νωμία μακροτέρων τῶν φιλιαν
ποιεῖ τῶν τεχθέντων ἀπαξ.

Idem dixit: Sapius maior
vxoris in maritum q̄ liberos

benevolentia est. Nam diu-
turna vitæ communio sta-
biliorem amicitiam efficit,
quam liberi semel nati.

Καμίρης τ' Γαλακῆς ἐκ-
πεπεσάτης τὴν ἄψιν γλυκομένης,
Σινάτω ἢ τελοσέχῃ λαμηθείσης,
Σωόραξ ἐραδαίης, δυνατῶ ἄρα
τ' Γαλατ', ἀπέκλειν τ' Σινάων
ὡς ἔτε βιάσασθαι δυνάμην
ἔτε πείσῃ τῶν αὐτῶν πον ἐκεί-
νῃ ζῶντες. ἢ ἢ τῆ Καμίρη κα-
τεφυγῆ ἔ παραμυθία τοῦ πεί-
θους, ἐραστικῆ παρ' ὅσους Ἀρτέ-
μιδος, καὶ παρὰ πᾶσι τῶν
διέπειθον, οὐδένα ἀσσομερῆ
μνησθῶν πολλῶν καὶ διωσῶν
αὐτῶν ἔ μὲν τῆ Σωόραξ ἐλ-
μήσωντες ἐν τυχῆν ἀεὶ γάμῳ,
τῶν πείθον ἐκ ἐφυγῆ, ἐδὲ ἐ-
μέμψατο ἀεὶ τ' γεροντότων, ὡς
δι' εὐνοίαν αὐτ' ἔ ποθον, ἐκ ἀλλή-
λῃν ἐμαχθῆς ἀσσοχθέντες τοῦ
Σωόραξ. ἢ κεν ἐν πεισῆσας
ἐκείνος καὶ ἢ τ' τ' γάμῳ. ἢ δὲ ἀ-
πήντισε καὶ διεξίωσσε μὴ καὶ
ἀσσογῶσαι τῶν βῶμῶ τ' ἢ αὐτ',
ἔσπῆσεν ἐκ Φιάλης μελίκρατον
ὡς τοῖς πεφάρμακω μῶν. εἴτα
ὅσον ἢ μισο μέρῳ αὐτῆ ἀσσοκ-
πίσῃ, παρ' ἐδῶκε τῶν Γαλατῆ
ἔ λοιπὸν. ὡς δ' εἶδον ἐπιπε-
κῆτα, λαμπερὸν ἀσσολόλυξε, καὶ
φθελῆ μὲν ἴθνομα ἔ πεθερῶ
ἔς, βῶμῶν, εἶπεν, ἐγὼ τῶν ἢ μέ-
ραν, ἢ Φίλατε αὐτῆ, ἀσσο μῶν
σῆ (κα χαλῆς ἐξων ἀσσορῶς. νῦν
ἢ κημιστῆ με χαίρων ἢ μυνάμην
γδ

ἡ δὲ ἑστὶν ἡ κριτικὴ ἀνθρώπων
 οὐ μὲν οὖν τῶν ἡμετέρων ἡμετέρον
 κριτικὴν ἢ ἀλλοτρίαν. ὁ μὲν
 οὖν Συναγωγῆς ἐν φανερῶν κριτικῶν
 μὲν μὲν μικρὰ ἐπέδωκεν.
 ἡ δὲ Καμινὰ τὴν ἡμετέρον ἐπι-
 βίωσιν ἐπὶ τὴν νύκτα λέγεται
 μάλιστα ἀφ' ἡμετέρας καὶ ἡμετέρας ἀπο-
 θεῖν.

Cum Camma Galatica, vxor Sinati Galatiæ reguli venustissima forma esset, adamata fuit a quodam Synorige Galatarū potentissimo. qui cū marito viuēte neque persuasurum se mulieri adulterium, neque vim inferre posse videret, Sinatū maritū eius, interfecit. Erat autem femina Cammæ refugium & solamen calamitatis, sacerdotium Dianę auitū, in cuius eade plerumq; commorabatur, neminem admittens, quanquā multi ipsam & potentes ambirēt. Cum autem Synorix ausus esset eam de nuptiis compellare, non recusauit, neq; facinus eius culpauit, ad q̄ videlicet eum non alia prauitas, sed amor ipsius & desiderium impulsisset. Ergo Synorix fidens Cammæ, venit eam in matrimoniu petiturus. Occurrit itaq; mulier, dataque dextra ad aram Dianę hominem adduxit. Ibi cum de mulso, q̄ vene-

no infecerat, e patera libauisset, dimidiū ipsa ebibit, reliquūque Synorigi tradit. Quem cum id ebibisse vidit, alte sublato eiulatu, maritum nomine inuocās, Hęc ego, inquit, diem auide expectans, adhuc sine te carissime Sinate vitā acerbam toleraui. nunc vero lætus me accipe, quę pro te hominem pessimū vindicaui, ac vt tibi vitæ, ita huic perlibēter mortis socia facta sum. Synorix autē lectica vectus, paulo post animam efflauit: Cammam vero ferunt diem illam noctemq; superuixisse, valdeq; alacre & hilarem vita excessisse.

Πλάτωνα εἶπε. Τὸ πλὴν ἐξ
 ὧν ἔστιν ἡ σφόνδρα. ὡς οἶμα
 μακρῶν κρείττους ἐαυτῶν λαμβάνοντες, ἔτι τῶν γυναικῶν
 ἄνδρες, τῶν δὲ ἀλλοτρίων δ' ἔλοι
 λαμβάνουσι γινώσκουσι.

Plutarchus dixit: Sapiēter dictum esse: Æqualem tibi vxorem ducito. Ideo quod qui ex potentiorib. se prognatas ducunt, imprudenter non vxorum mariti, sed dotis serui fiant.

Πλάτωνος ἐπιπέδω ἡν
 διότι ἐβλάτεται γῆμα. ἔτι φη-
 σάντες. ἐὰν μὲν καλῶν γῆμα
 ἔξω κρινῶν. ἐὰν δὲ ἀλλοτρίων,
 H 4

ἔξω ποινῶν. ἔμυρον ἐφη· ἀλλ' ἐὰν μὲν καλῶ γήμης, οὐχ' ἔξεις ποινῶν· ἐὰν δὲ αἰχρῶν, οὐχ' ἔξεις κρινῶν.

Pitracus interrogabat quendam, quamobrem vxorem ducere nollet: qui cum respondisset, Quoniam si formosam duxero, habiturus sum communem: sin deformem, pœnam: Haudquaquam dixit: sed si pulcram duxeris, non erit tibi pœna: sin deformem, non habebis communem.

Περικλῆς ὁ ἴσθ' Ἀθηναίων στρατηγός, δύο ἴν' αὐτῷ τέλι θυγατέρας μνηςδομορίων, ἔμυρον πολυσίου καὶ ἀπαθόστας, ἔδὲ πένητ' καὶ φιλολόγου, τέτρω αὐτῶν ἐξέδωκεν, εἰπὼν ὅτι ἀμείνων ἐστὶ τοῦ ὄντος, ὁ δὲ ἀμύρον ἠθέσται πολυσίον.

Pericles Atheniensium imperator, duobus filiam eius ambientibus, quorum alter diues ac imperit^o erat, alter vero pauper & studiosus: elocauit eam pauperi, inquies illum, qui diues fieri possit, meliorem esse, quam qui iam fit.

Δημόκριτος ἔφη, ὡς ὁ χαμβροδὸ μὲν ἐπιτυχῶν, δέξεν ἕον· ὁ δὲ ἀποτυχῶν, ἀπώλεσε καὶ θυγατέρα.

Democritus dixit, quod

ille qui bonum generum nactus sit, inuenerit filium: qui vero malum, simul & filiam perdidit.

Λάκων τῶν πλεπτόντων ἐπικεῖ νεανίσκου ἔπένητεν αὐτοῦ θυγατέρα ἐξέδωκεν. αἰπώμερον δ' αὐτὸν τῶν συγγρωῶν, ἐγὼ, ἔφη, ἐπισησίμην χαμβροδὸν πολούσιον ἐσόμενον, ἀλλ' ἔπένητα.

Lacon quidam diues bono & pauperi adolescenti filiam elocauit. qua de recum a cognatis reprehenderetur, dixit: ego mihi generum comparauit, quem diuitem potius, quam pauperem futurum exspectem.

Πρωταγόρας ἔλεγε· Σεμνήστωι τῆς ἀγαθῆς ὄσαν τυχῆς, τὸν βίον ἔλυπον ἀφ' ἐτελείς.

Protagoras dicere solebat: Honestam vxorem & bonam si eris assecutus, vitam dolore vacuam transiges.

Δημόκριτος εἶπεν ὑπὸ γυναικὸς ἀρχεσθαι, ὑβρεν αὐδρὶ ἐχρότιν εἶναι.

Democritus dicebat: Mulieri parere, extremum dedecus esse viro.

Σωκράτης ἔλεγε· Τὴς μὲν ἀνδρας τοῖς τῆς πόλεως νόμοις δεῖν πείθεσθαι, τοῖς δὲ γυναικῶν τοῖς

τοῖς τῶν σωιογούντων αὐθρῶν ἤγιστο.

☩ Socrates dicebat, Οποῖοτε viros ciuitatis legibus obedire, vxores autem maritorum ingenis.

Ἡ Φωκίων ὁ γυνὴ παρὸς τῶν ἐπιεικνυμένων αὐτῆ τὸν κέσμεν χεῖρον ὄντα καὶ ἀβελήθον ἐμοῖ δ' ἐφη. κέσμε ὁ ὑπεβλαμπῶς ἐπὶ Φωκίων πέντης ὄν, καὶ εἰκοσὸν ἤδη ἔτο ἔτ ὁ Ἀθηναίων στρατηγῶν.

Phocionis vxor mulieri aureum ornatum suum & gemmis refertū ostentanti, dixit: Satis splendidum mihi ornamētum est Phocion meus, pauper quidem, sed vicefimo iam anno Athenensium dux.

Σπαρτιατῶν νόμος ἐπιπέσει ζηνίας· τῶν μὲν παρὸ τῶν ἀγαθῶν· τῶν δὲ ὑπερῶν, ὀφθαλμοῖς· τῶν περὶ τῶν καὶ μεγάλων κακοπραμιῶν.

Spartanorum lex multā statuebat, primam non ducenti vxorem: alteram sero ducenti: tertiam & grauissimam illi, qui malam duxisset.

Διοδώρου ἐλεγε· αὐθρῶν ἔχον ὡς μὲν ἐταίρας, ἠδὸν ἧς ἐνεκα· ὡς παλλακὰς δὲ τῆς κατ' ἡμέραν θεραπείας ἔσονται.

ὡς δὲ γυναικῶν τῶν παιδοποιεῖσθαι γησίας, & τῶν ἔνδοι φύλακα πικρῶν ἔχον.

Demosthenes dicebat: Viros habere meretrices voluptatis gratia: concubinas, ad quotidianam corporis curam: Vxores vero, vt liberos legitimos gignant, & rei domesticæ fidam custodem præficiant.

Ἐν τοῖς ἀρχαίοις Πλάτων ὁ νόμος καὶ ἔτ ὁ ὑπεβλαμπῶν ἔτη πεντάκοντα γησίας καὶ πέντε, ζημιούσθω.

Inter alias Platonis leges & hæc exstat: Qui triginta quinque annos natus non ducit vxorem, mulctetur:

Λυκῶν ἐίρξας τὴν ἀγαθῶν τῆς ἀπείρου παροχῆς, πολλῶν παθόντων ἐποιήσασθαι τῶν παιδοποιίας.

Lycurgus ciues, qui cælibes viuere vellent, a spectaculis arcens, aliasq; ignominias addens, magnam liberos gignendi curam alijs iniicit.

Διοδώρος φησι, καρεῖτιον εἶναι εἰς τετραμυρίων λαβείν γυναικῶν ἀπαρῶν, ἢ κακῶς μὲν χηνημάτων.

Diodorus dixit: Melius esse, ducere vxorem bene educatam, sine dote, quam

male educatam cum magna pecunia.

Πίττακος ἔλεγε, Γάρμει οὐκ ἔργου, αὐτὸς ἔχων πολλοῦ, ἔτι ἐνεκαδουλοῦ.

Pittacus dicere solitus est, vxorem ducito ex æqualib. cum ipse haberet domi opulentam, ac proinde imperiosam. ¶ Congruit cum hoc Apophthegmate Proverbium illud, τὴν κτῶσάν σου ἔλε. Æqualem tibi vxorem ducito.

Κλείταρχος ἔφη, πολλὰ τέκνα βελτίονα ἐποιεῖν.

Clitarchus dicere solitus est, Magnam dotem non efficere meliores liberos.

Locus LIII.

DE MODO, MEDIOCRITATE.

Λεων ὁ Εὐρυκρατίδας ἀκρίβους λόγους περὶ πραγμάτων οὐκ ἀχρηστῶν ἀφελήθηεν, ὡς ξένης, εἶπεν, οὐκ οὐδέονη χρῆται δέοντι.

Leon Eurycratides cuidā de rebus haud quaquam inutilibus intempestiue loquenti, O hospes, inquit, re oportuna, non vteris oportune.

Ἀπολλόδωρος ἔφη, τὴν

μεσότητι ἐν πᾶσι ἀσφαλίστην εἶναι.

Apollodorus dixit, Mediocritatem in omnibus rebus tutiorem esse.

Ἀλεξανδρίδας τῷ ξένῳ ἐφόρησε, τὸ δέοντα μὴ λέγοντα, παλαιοὶ δὲ τῶν ἰκτανῶν, ὡς ξένης, εἶπεν, οὐκ οὐδέοντι τὰ δέοντα χρῆται.

Alexandridas dicenti cuidam Ephoris oportuna quidem sed pluribus, quam par erat, O hospes, inquit, non oportune vteris oportuno.

Σωκράτης ἐρωτηθεὶς ποτε, πῶς χρῆται νέεσσι, τὸ μηδὲν ἄγαν, εἶπε.

Rogatus Socrates, quæ esset præcipua iuuenum virtus, Ne quid, inquit, nimium tentent.

Πλάτων ἔλεγε, τὸ τοῦ λόγου μέτρον εἶναι, ἔτι λέγοντα, ἀλλὰ τὸ ἀκούοντα.

Plato dixit, dicendi modum non penes loquentem, sed penes audientem esse.

Λυκίανος ἔφη, τὸ βίον ἰδιωτῶν ἀέλπιον εἶναι.

Lucianus dixit, Priuatorum hominum vitam optimam esse.

Ἰσοκράτης φησὶν, ὅτι αἱ μετρίοι τῆς μάχης οὐδὲν εἰσὶν αἰσ,

αις, ἢ ταῖς ὑπερβολαῖς ἰχρύ-
ουσι.

Isoocrates dixit, mediocri-
tates magis in defectibus,
quam in excessibus valere
& dominari.

Locus L V.

DE MVNERVM
CONTEMPTV.

Φωκίων Ἀλεξάνδρου ἑκα-
στλήως ἔχε τον τελευταί-
ου δαρεῖαυ αὐτῷ πέμψαντος. ἡρώ-
τησε τὰς κριμαζόντας, πὶ δὴ ποτε
πολλῶν ὄντων Ἀθηναίων, αὐτῷ
μόνῳ ζωπτε δίδωσιν Ἀλέξαν-
δρῳ; εἰπόντων ἡ κείνων, ὡς
μόνον αὐτῷ ἡγείεται κελὸν καὶ
ρατῶν εἶναι, οὐκ ἔν, ἔφη, εἰασάτω
με κῆ δοκεῖν ἔ εἶναι τοῦτον.

Alexander Rex centum
talenta dono miserat Pho-
cioni: is vero percontatus
est eos, qui pecuniam adfe-
rebant, Quid ita, cum essent
Athenienses permulti, sibi
vni illa mitteret Alexander?
Illis respondentibus, Quo-
niam vnum te iudicat virū
& honestum & bonum: Er-
go, inquit, sinat me talem
& haberi & esse.

Διονυσίῳ Ἐπικράτῳ πέμψαν-
τῳ ἰμάτια πολυτελῆ ταῖς ἰου-
ρατῶσιν Ἀρχιδάμει, οὐκ ἔλα-
βεν, εἰπὼν δεδέναι μὴ λαβεῖν ζω-
πτα μὲλλον αἰσχερῶ φανῶσι.

Cum Dionysius Tyran-
nus filiab. Archidami vestes
splendidas dono misisset,
recusavit accipere dicens,
Vereor ne illis induta de-
formiores videatur.

Σαυνιτῶν μετὰ τὴν ἕπταν
ἀφικερμάων ἀπὸς Μανίον Κού-
ριον, καὶ χρυσίον δίδόντων, ἔτυ-
χεν, ἐν χρισμας ἔσαν χρυσυλί-
δας ἀπικεῖναι τοῖς Σαυνί-
ταις, μηδὲν χρυσίου δ εἶσθ τοῦ-
τον δεῖπνον δεῖπνῶν. αὐτῷ δὲ
εἰληον εἶναι ἑ χρυσίον ἔχον τὸ
κρατεῖν ἔχόντων.

Samnites deuicti bello
venerunt ad Manium Cu-
rium, rapulas ollis fœcilibus
coquentem, ingentem au-
ri vim adferentes, quibus
respondit, Nihil opus esse
auro tali cœnanti cœnam.
Sibi vero potius esse, auri
possidentib. imperare, quā
aurum habere.

Ἐπαμινῶνδας τοῦ Περσῶν
βασιλέως τρισμυρίου δαρεῖ-
αυ κρὺς δόποσειλαντῳ αὐτῷ, κα-
τήφατο πικρῶς Διομίδοντῳ,
εἰ ποσὸτον πολοῦν πέτωλοκα
διαφθορῶν Ἐπαμινῶνδαν. ἀπὸς
δὲ τὸν βασιλέα λέγειν κείλω-
σεν, ὅτι ἔ συμφείρηνα Θεβαίαις
Φερωνῶν, ἔξει ἀπὸ τῆα φίλον Ἐ-
παμινῶνδαν πὶ ἢ μὴ συμφέ-
ρηνα, πολέμιον.

Cum Persarum rex Epaminondæ tria Daricorum millia misisset, Diomedontem asperius increpauit, si tantam navigationem suscepisset corrupturus Epaminondam, eumque iussit hæc verba ad regem referre: Si fauet commodis Thebanorum, habiturus est Epaminondam amicum gratis: sin minus, hostem.

Ἦεν ἢ ἄλλοι πρὸς τοὺς χρυσὸν κημίζοντες βουλόμενοι δωροδοκῆσαι τὸν Ἐπαμινώνδαν· ὁ δ' ἀποκρίσας εἰς ἄριστον εἰσεδέξατο. ἦ δει γὰρ εἶπ' ὦ πικρὴ κεν. ἢ ἐκέλευσεν αὐτὰς ἀσθτεργηδύς ἄν, εἶπε λέγειν αὐτῷ ὅτι βέλοιντο. παρὰ κειμένης δὲ τετραπίσης φωνῆς. καὶ ἐξήλω ἔπινον· οἱ μὲν οὖν σὺν εἶπον ὁ. ἦ καὶ εἰ ποινὴ ἐπιβύτεις· ὁ δὲ Διφραμειδίας, ἀπιπεῖ φη. καὶ λέγετε τῷ διασώτη τῷ ὑμῶν, οἷα ἀρίστα δόρισω, ἔσονται, ὡς ἐγὼ γ' ἔσχω αὐτῶν δόλιον, τ' ἔθεις δεκτοῦ μέρους.

Venerūt etiam alii legati ferentes aurum, animo corumpendi muneribus Epaminondam. Inuitati sunt igitur ad prandium ab ipso: intelligebat enim qua gratia appulissent. Iussit vero vt a prandio causam aduentus sui explicaret. Apposita est menta vilis, bibebant vinum acidum: neque ha-

bebant quod ad hæc dicerent. Tum ille subridens: Abite, inquit, & domino vestro mea prandia narrate, vt intelligat, iis me contentum non facile ad proditionem allici posse.

Ἀνακρέων ὁ μελοποιὸς λαβῶν τεύχωντον χρυσοῦ ποσὸν Πολυκράτους, ἔτ' Ἐρακλῆος, ἀπίδκεν, εἰπὼν, μισθὸν δώρεται, ἢ πῶς ἀνὰ κέρει ἀρξυπνεῖν.

Anacreon poeta lyricus, cum auri talentum a Polycrate tyranno accepisset, reddidit, inquit, Odi munus, quod vigilare cogit.

Ξενοκράτης ὁ φιλόσοφος, πέμψαντ' αὐτῷ ἔτ' Μακεδόντ' Ἀλεξάνδρου χρυσοῦ τεύχωντα τεύχωντα, τρεῖς ἀττικὰς ἀφελῶν, τὸ λοιπὸν ἀπίπεμψεν εἰπὼν, ἐκείνω πλείονων δεῖν πλείονος τρέφοντα.

Xenocrates Philosophus, cum Alexander Macedo misisset illi dono triginta auri talenta, acceptis solum tribus minis Atticis, reliquū remisit, dicens, Illi opus esse pluribus, qui plures nutriret.

Σωκράτης ὁ φιλόσοφος, πολλὰ ἔτ' φίλων αὐτῷ πεμπόντων, ἐπεὶ δὲ μηδὲν δεχόμενος, ἐπὶ τέτρω ποσὸν τ' Ἐπιπέπης δούνετο,

Ἰάνης, ἔφη αὐτῷ διδόμενα πάν-
τα ἐθίμως λαμβάνωμεν. ἔσθ' ἂν
αὐτῆσι τὰς διδόντας ἐξομῶν.

Socrates Philosophus ob-
iurgatus ab uxore Xanthi-
pe, quod multa mittentib.
amicis, nihil acciperet, di-
xit: Si omnia quæ dantur,
statim acciperemus, ne si
petere quidem in pos-
terum, vt darent, habituri
essemus.

Εορτῆς ἕως παρὰ τοῖς Αθη-
ναίοις, ἐφιλοτιμήσατο ὁ Αλκι-
βιάδης δῶρα πολλαὰ πέμψαι τῷ
Σωκράτῃ: τῆς ἔν τῷ Σωκράτῃ
λαβείν αὐτῷ ἀξίως, ἔφη ἀλλὰ
ἔ ημῆς τῇ ἔ Αλκιβιάδης φι-
λολημία παρατρέξομεθα, μὴ
λαβεῖν τὰ πέμψέντι αὐτῷ φι-
λολημοσόμενοι.

In festo quodam Athe-
nis, ostentandi causa, Alci-
biades multa dona Socrati
transmisit. Admirata Xan-
thippe magnificenciam, ma-
ritum vt acciperet rogavit.
Adquam ille: Imo detre-
ctando munera, cum ambi-
tiosa viri ostentatione de-
certabimus.

Locus LVI.

DE MORTE.

Επιφανῆς ἔφη, ἴνατον
εἶναι φαρμακὸν πλεονεχ-

ἴνατον τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώ-
ματός.

Epiphanius dixit, Mor-
tem esse saluberrimū phar-
macum, quo anima & cor-
pus ab omni labe purgatur.

Κατὰ Μουσόνιον, Οὐκ ἔσθ
τινὸν ἐνέσηκῆσαν ἡμέραν καλῶς
εἶναι, μὴ ἀποθνήσκον αὐτῷ
ὡς ἐχάτιον εἶναι.

X Iuxta Musonii sententiā,
Non potest presentem diem
recte viuere is, qui se non
eam quasi vltimam, victu-
rum esse cogitat.

Λεωνίδας ἐρωτηθεὶς ἀπὸ τῶν
οἰόμενων τὸ ἐνδοξόν ἴνατον τῆς
ἀδόξου ἀποκλείνεισι ζωῆς, ὅτι,
ἔφη, τὸ μὲν τῷ φύσει ἰδίον, τὸ δὲ
αὐτῶν εἶναι νομίζουσι.

Leonidas percontanti
quam ob causam fortes viri
gloriosam mortem inglo-
riæ vitæ anteponant, Quo-
niam inquit, alterū naturæ
propriū, alterum peculia-
riter suū esse ducunt.

Σωκράτης ἀπὸ τῶν εἰπόν-
των, ἴνατον σου κατέγνωσαν
Ἀθηναῖοι, Κελεύων, φησὶν, ἢ
φύσις.

Cum Socrati quidam di-
ceret, Athenienses morti te
adiudicarunt, Et illos, in-
quit, natura. Sentiens non
magnum esse malum, si quis

adigatur ad mortem, paulo post moriturus, etiam si nemo interficiat.

Αντιθένης ἐρωτῆεις πικροκρεώτερον ἐν ἀνθρώποις, εἶφη, Εὐτυχῆντι δὴ θανεῖν.

Antisthenes interrogat⁹, quid esset mortalibus beatissimum, Felicem, inquit, mori.

Επαμινώδας ἔλεγε, τὸ ἐν πολέμῳ θάνατον, εἶναι κράτιστον.

Epaminondas dicere solebat, Pulcerrimū esse genus mortis, in bello mori.

Λακωνικά τις πομπὴν τελευτῶσα πένθησεν, ἤκιστον ἐπὶ τῷ παρατάξειως νικῶν τὸν ἦδον, ἐν ᾧ ὅσων πρῶτων πολεῶν χρομόμων θνήσκουν. ἐπεὶ ἐπιλομήν ἔν τὸν σέφανον, ἀλλὰ σενεκευθεῖσα πρὸς τῶν πλεονόντων, εἶπεν, ὡς πολλῶν κράτιστον, ὦ φίλα, ἐστὶν ἐν παρατάξει νικῶντι τελευτῶν, ἢ τὰ ὀλύμπια περικλυτά ζῆν. αὐτὴ ἐνομίζεν, ἐδένα θάνατον αἰρετώτερον εἶναι αἰεῖν, ἢ ἐν δόξῳς ἐκ τῆς νίκης τῷ πατρὶσι τῶ ἀνθρώπῳ συμβεβηκυῖσι.

Laconica quædam mulier cū in publica solemnique pompa audiuisset filiū in prælio quidem tulisse victoriam, sed ex vulnorum multitudine mori, coronā non depofuit, sed glorians

vicinis dixit, Quanto pulcrius est, o amica: in acie victorem occumbere, quam in Olympiis parta victoria viuere. Hæc existimauit, nullam mortem esse optabiliorem, quam quæ cum laude ex patriæ victoria homini contigisset.

Βίας ἐρωτῆεις ποῖον τῶν θανάτων κρείσσον, εἶφη, Ὅ δὴ τῶν νόμων ἐπαρμόμων.

Bias interrogatus, quænam esset mala mors, respondit, quæ legibus infertur.

Αρμίνηςτος ἐρωτῆεις, πικροκρεώτερον ἀγαθὸν ἀνθρώπου, εἶπεν, τὸ κρείσσον δὴ θανεῖν.

Arimnestus interrogatus, quod maximum bonū homini esset, Bene mori respondit.

Γοργίας ὁ ῥήτωρ ἦδη γηραιὸς ὑπάρχων, ἐρωτῆεις, εἰ ἠδὲως δὴ θνήσκου: μάλιστα, εἶπεν, ὡς περ γὰρ ἐν σαπῆσι ἔφροντος οἰκίδος ἀσπράς ἀπαυλάτιστον.

Gorgias orator iam senex interrogatus an libenter moreretur: Maxime dixit. Nam tanquam ex putri & diffluente domuncula non inuitus discedo.

Οἱ ὀρθῶς φιλοσοφῶντες, δὴ θνήσκουν μελετῶσι: ἐν τῷ θανάτῳ αὐτοῖς

αὐτοῖς ἤκουσε ἀνθρώπων φόβου ἔφη Πλάτων.

X Qui recte philosophantur, mori meditantur: & mors ipsis inter homines minime terribilis est; dixit Plato.

Καὶ γὰρ ἡ [ὡς Θεμιστιος ἔφη] εἰκοὶν ὁ γερωνικὸς θάνατος ἐπιβολὴ ἢ καὶ ναυάγιόν ἐστιν ὅ ἴνῃ ἂν ἐκπίπτει ἡ ψυχὴ εἰς σωματικὰ πρῶτον ἢ εἰς σώματος.

Diuersorio (vt Themistius dixit) mors senilis similis est: iuuenilis autem, tanquam eiecchio & naufragium est. Elabitur enim anima violenter contrito corpore.

Ὅς ἤδη δωματῶ ὄντος ἐξείεναι τὸ εἶον, οὕτως ἔκτισσε δ' εἰ ποιεῖν καὶ ἀφνοεῖσθαι, ἔφη Μ. Αντωνίνος.

X Omnia tibi ita agenda, dicenda & cogitanda sunt, vt si iam nunc vitam in exitu esse arbitreris, dixit M. Antoninus.

Ὁ αὐτὸς ἔλεγε. Ὁ πολυπραγνότερος, καὶ ὁ πύχιστος περὶ τῆς ἀμφοτέρων, τὸ ἴσον ἀποβαλλεῖ.

Idem dicebat: Qui diutissime vixit, & is qui celerime moritur, tantundem amittit.

Ψυχὴ θάνατος ὅσον ἀπολλύει.

λυσιν. ἀλλὰ κακὸς εἶσι, κατὰ Φιλιστιανῶνα.

X Animam perdit, non mors, sed mala vita, vt Philistion dixit.

Πίνδαρος ὁ λυρικὸς ἀπέφασκε τὸ κακὸν αὐτῶν ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας εἶναι, ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας αὐτῶν ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας αὐτῶν ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας αὐτῶν εἰς τὰ Θεοῦ ἐκείνου θάνατα.

Pindarus poeta lyricus cū precatus esset, vt quod in vita maxime optandum sit, sibi daretur, in theatro repletina morte extinctus est, recliui capite super Theoxeni genua.

Σόλων ὑπὸ Κροίσου ἐρωτηθεὶς, εἰ πνα εἰσάκει μακροτέρου ἀνθρώπου ἢ ἡλίου ἀνόμαστον Ἄθηναιον, ὃς ἰδιώτης μὲν ἂν, τέκνον ἢ καὶ ἐκ γένους καλῶς πεποιηδὸς μὲν καὶ καλλιπῶν μακροτέρου ἀπέθανε. εἶπε ἐρωτηθεὶς, ἵνα ποτὲ μὲν ἔσπον αὐτὸν μακροτέρου, Κλέοβινος & Βίτινα, ἵδὲ Ἀργεῖος ἀδελφεὸς ἀνόμαστον, οἵ πνευ ἀφ' ἑαυτῶν ἀπὸ μὴ ἐρα δὲ σέβαν ἀνόμαστον ἡρώδης, ἐν τῷ νεῷ ἐνδύξας μετὶ λαξῶν ἀθανάτων δὲ ὁ βασιλεὺς, οὐδενὸς, ἔφη, με ἀξιοῖς; Ἐγὼ μὲν, εἶπε Σόλων, ὁμολογῶ σε βασιλεῖα εἶναι, πάλαι τε & δεξιὸς δὲ πρὸς ἐντα, μακροτέρου δὲ σε οὐ σωστικῶν ἄνθρωπων, πρὶν αὐτὸν ἰδῶ σε τὸν εἶον μακροτέρου ἀφελίσαντα.

Solon a Cræso interrogatus, an quem vidisset ipso beatiorum, Telum nominavit Atheniensem, priuatum hominem, sed qui relictis liberis ac nepotibus, bene institutis feliciter obiisset diem. Interrogatus deinde, cui post illum felicitatis elogium tribueret, Cleobin & Bitum Argiuos fratres nominavit, qui cum summa erga matrem pietatis laude in templo defuncti fuerant. Indignatus rex, nullo, inquit, igitur loco me ponis? Ego, respondit, Solon, facile confiteor, te regē esse opibus & imperio florentem: beatum vero te non appellabo, priuquam hanc vitam feliciter absolueris.

Τὸν αὐτὸν τρέπον καὶ θεῖον ὁ Βασίλειος εἶπεν· Ὁ μὲν οὐ τῶ εἶω τῶν γυνῶν, ἔγω μακροεῖδος, ἀλλὰ τὸ ἀθλὸν τῆς εὐδαιμονίας· ὁ δὲ συμπατηρώσας τὴν ἐπιβόλοντα, ἔαυτὸν ἀρρήτων τελέων τῆς ζωῆς κατανκείσας, οὗτος ἤδη αἰφραλῶς μακροεῖσται.

Sic & Diuus Basilus dixit: Qui viuunt adhuc, nondum beat⁹ est, propter finis incertitudinem: qui vero iam functus est officio suo, & vitam in minime dubio sine conclusit, is de-

num constanter beatus prædicatur.

Χρυσόστομος εἶπεν· Δεῖν τῶν γυνῶν χεῖρην, αὐτὸν μὲν νέος, ὅτι τῶν γυνῶν ἀπηλλοτριῆται· οὐ μὲν ἄλλο κινῶν· αὐτὸν δὲ πρεσβύτερος, ὅτι ὁδοὶ ποδῶν ἐῖναι, ἔτο μὲν κέρελα βῶν ἀπῆλθεν.

Chrysofomus dixit, Gaudēdum esse morte, siue quis sit iuuenis, quod statim liberatus sit huius vitæ malis: siue senex, quod rebus, quæ in vita oprandæ videntur, ad satietatem vsque fructus abierit.

Διογῆνης κριτικὸς εἰς ὑπνον, ἔμελλων ἐκλείπειν τὸν εἶον, διεγείραντος αὐτὸν ἑἰαυτοῦ, καὶ πυρομύς μὴ πᾶσι αὐτὸν εἶη χαλεπὸν, εὐδὲν εἶπεν, ὁ γὰρ ἀδελφὸς τῆς ἀδελφῶν παλαμβαίνει, ὁ ὑπνος τῆς γήνατον.

Cum Diogenem ante vitæ exitum somnus obruisset, medicusque excitasset ac rogasset, an ei aliquid molestius accidisset: Nihil mali inquit, Nam frater fratrem amplectitur, somnus nimirum mortem.

Καδικροπίδος παρουσίμεινος, ὡς ἤκουσε ἔμεντως σημεινοῦς ἀλλὰ τῆς ἐμπύρων τῶ μὲν σπᾶτα νικίω, τῶ δὲ σπᾶτην ἐνὶ γήνατον· οὐδὲν κριτικὸς εἶπεν,

εἶπεν. Οὐ παρ' ἑνα τῶ Σπάρτης.
 ἀποθνήσκοντος γάρ με, οὐδὲν ἢ
 πατρὸς ἐλαττωθήσῃ· εἴξαι τοὺς
 ἢ τοῖς πολέμοις, ἐλαττωθήσῃ.
 ἀλλ' εἴξαι οὐκ αἰδ' ἑαυτοῦ Κλέ-
 ανδρον ἢ γέροντα, ἀρμησεν ἐπὶ
 πύλαι μαχαίαν, καὶ μαχόμενος
 πελώριον.

Callicratides ante confi-
 ctum peracto sacrificio, cū
 aruspex nuntiaret ex incen-
 sis, exercitui quidem por-
 tendi victoriam, sed impe-
 ratori mortem: nihil ex-
 uerfactus, Haud penes vnū,
 inquit, sunt res Sparta: me
 siquidem mortuo, nihilo
 deterius habitura est patria:
 sed si cessero hostibus, aliqd
 decedet patriæ. Itaque cum
 Cleandrum pro se ducem
 designasset, naualem pugnā
 aggressus est, ac pugnando
 vitam cum morte commu-
 tauit.

Λεωνίδας τοῖς Πέρσιν εἰς
 χεῖρας συνάψων, τῆς γυναικὸς
 αὐτοῦ Γοργίας πικρῆ νοσήσας, εἰ-
 τῆ αὐτῆ συνέχευε, ἔφη, ἀρχαῖοις
 χαμεῖδι, καὶ ἀρχαῖοις πικτεῖν. ἔτι
 ὁ λόγος ἐμαρτύρει, αὐτὸν τὸ ὄλε-
 θρον παθῆναι κενῶν· ἐπὶ ὅμως
 ταύτῃ τῇ παρὰ τὴν ἀπίευστον
 τὴν στρατίαν, καὶ ἄλλοις εἰναι νομί-
 ζων, ὡς τὸ πατρὶδ' ἐμαχόμε-
 νον πελώριον.

Cum Leonidas cum Per-
 sis conflicturus esset, vxori

Gorgoni roganti, si quid ipsi
 mandaret, Vt bonis, inquit
 nubas, bonosque liberos pas-
 rias. Hæc vox testabatur,
 illum animo prælagisse in-
 teritum: nec hæc præfensio-
 ne deterritus est ab expe-
 ditione, pulcherrimum esse
 ducens, pro patria pugnantē
 occumbere.

Μέλιον ἢ Σακερὰ τῆς κατὰ τὴν
 φισμῆν ἑκκασιῶν πύλας ἢ τῶν
 κλαίεσαι εἶπεν, Ἀδίκως ὡ αἴερ
 ἀποθνήσκεις, Σὺ δ' ἔφη, δικαίως
 ἐβόλας; ἀλλ' ἔπειτα ἢ τῶν
 τὸν τὸ ἀρχαῖον ἀνδρῶν γένεσθαι
 πνευθεῖν, ὅτι ἀναξίως ἀπικτεῖ-
 νοι. δις δ' ἢ ἤρω εἶναι δεῖ τοῖς τῶν
 ἀδικημάτων δικλῶ δύναι.

Et die quo Socrati con-
 demnato venenum bibe-
 dum erat, vxor lugēs dixit,
 Mi vir, innocens morieris:
 cui respondit, Quid, num
 me nocentem mori malles?
 Mors bonorū ob hoc ipsum
 minus deflenda est, quod
 præter meritum occidun-
 tur: bis vero deplorandi
 sunt, qui ob malefacta dant
 pœnas.

Πλάτων ἔφη, τὸ γένεσθαι τοῖς
 δῆτυχεσιν εἶναι λυπηρότερον, ἢ
 τοῖς ἐπιπόνοις ζῶσιν.

Plato dicere solitus est,
 Molestiorem esse mortem

fortunatis, quam moleste
viuentibus.

Locus LVII.
DE PECVNIIS,
DIVITIIS, OPI-
bus.

Φιλίππου ὁ Αλεξάνδρου
πατὴρ Φερέσιον προυλό-
μω λαβῶν ὄχυρον, ὡς ἀπὸ
χρῆμα οἱ κριτικοὶ, χαλεπὸν
εἶναι πεινῶσι καὶ ἀνάλωτον,
ἠρώτησεν εἰ χαλεπὸν οὕτως
εἶναι, ὡς μηδὲ ὄνον προσελθεῖν
χρυσίον κριζόνται. παρεμφαι-
νῶν, ἔδεν ἕτως εἶναι τετραχο-
μύριον, ὃ, π χρυσίω σὺν αὐτῷ
κρίμα λαβῶν.

Cum Philippus Alexan-
dri pater, arcem quandam
ac praesidium capere desti-
nasset valde munitum, atq;
exploratores renuntiaissent
prorsus esse difficile, atque
adeo etiam impossibile:
percontatus est, num adeo
difficile esset, ut nec a finis
auro onustus posset accede-
re: significans, Nihil tam
esse munitum, quod auro
expugnari non possit. ¶ Con-
sentit hoc Apophthegma
cum dicto Diodori: τὰ πῆς
ὄπλοις ἀδύνατα χερσὶν ἵνα, τὰ
χρυσῶν βραδύων εἰς κριτικὴν
συν. τὰ γὰρ δόρυ μὲν καυτοῦσε
παύεται. Quae armis non pos-
sunt capi, facile expugnan-

tur auro. Nam pecuniae
subiiciuntur omnia.

Διογένης ἐρωτηθεὶς ἀπὸ ἑ-
νός, τίς τὸ χρυσίον χαλεπὸν
εἶναι, εἶπε, ὅτι πολλὰς ἐπιθέλας
ἔχει.

Diogenes interrogatus
a quodam cur aurum pal-
leret, Quia, inquit, multos
insidiatores habet.

Αγησίλαος βίβλας αὐτῷ φίλους
παρήγγελε μὴ χρῆμασιν. κώ-
δρεϊα δὲ καὶ δόνη ἀσπαράζειν
πλάστειν, ὅτι ἀεὶ ἄλλως παρ-
συστάζει πλάστειν ὅτι τῆς ψυχῆς
ἀγαθῶν ἐνδεὴς ὢν.

Agellius amicos suos
admonere consuevit, ne tā
pecuniis, quam fortitudi-
ne & virtute ditescere stu-
derent: quod frustra parat
opes, qui animi opibus de-
stitutus sit.

Ανθοδίνης ἐλεγε. Οὐτὶ
συμπόσιον χρῆμα ὁμιλίας, οὐτε
πλοῦτον χρῆμα δόξης ἡδονῶν
ἔχει.

Antisthenes dicebat, Ne-
que conuiuium sine collo-
quio & societate, neque di-
uitias sine virtute, volupta-
tem adferre.

Πυθαγόρας εἶπεν. Οὐτε ἵππον
χρῆμα χαλινῶ, ἔτε πλοῦτον δόξα
φρονήσεως δουρὶ κροτοῦσιν.

Pytha-

Pythagoras neq; equum sine freno, neque diuitias sine prudentia quenquam gubernare posse, dicere solebat.

Πλάτων ἐρωτήθεις πόσω δ' εἴ
ἔσιαν ἔχον, εἶπεν ὅσω ἔχων,
ἔτ' ἐπιβελούθησθαι, ἔτε δ' ἀνά
κμων δάπορής.

Plato interrogatus, quantas opes habere conueniret, dixit: quantæ possidenti neque insidias pariunt, neque rerum necessariarum inopiam.

Κλεάνθης ἐρωτώμενος, πῶς
αὐτὸς εἴη πλούσιος, εἶπεν εἰ τῶν
ἐπιθυμιῶν εἴη πένης.

Cleanthes quaerenti, quomodo quis diues euadere posset, respondit: Si cupiditatum fuerit inops.

Ευσέβιος ἔλεγε Πλάσιον χρη
νομίξαν, τὸν ἡμέτερον ἔχον τὰ
δοκίοντα, τὸν δ' αἰεὶ ἐπιθυ
μοῦντα πρὸς πλείονα, καὶ πλε
θύνει μηδέποτε ἔθιμά τε λαμ
βάνοντα, καὶ εἰ Μῆδ' εὐλαστῆ
οὐκ ἔστι, πίνηται καλῶ, καὶ Ἴρι,
ὡς οὐκ εἰς ἐξ αὐτῆς εἶχε ψυ
χὴν, καὶ ἐκείνη.

Eusebius dicere solebat: Ille diues existimandus est, qui se satis possidere sibi persuasit. Eum vero qui partis bonis semper adiuce-

re properat, acquitendique saturitate nulla capitur, etsi Mida fuerit opulentior, pauperem esse dico, & Iri, qualem ille necessario habebat, animo præditum.

Ὁ αὐτὸς εἶπε· Οἱ μάλιστα
τῶν ἀνθρώπων τὸς μὲν μετὰ
λαχρήματα ἔχοντες, καὶ φι
λους ὄντες, πτωχοὶ τε καὶ θω
μίζουσι· τῶν δὲ πτωχῶν
ἐπιθυμιῶν ἀχρηματίων καὶ ἄ
πειν, ὑπερφρονέουσιν.

Idem dicebat: Homines vani colunt & admirantur magnos & pecuniosos, quamuis mali sint: bonos autem contemnunt, si paupertatem eorum animaduuerterint.

Χίλων ἔλεγε, ὅτι ἐν λιτύνει
ἀκρίτως ὁ χρυσὸς ἐξετάζεται,
διότι ἐς βάσανον φανερῶν· ἐν δὲ
χρυσῷ, ἀνδρῶν ἀρετῶν τε κα
κῶν τε πρὸς ἴσῳ ἔλεγχον.

Chilo dicere solebat, Quod Lydius lapis est auro, id auro esse homini: Aurum enim arguit, quale sit hominis ingenium.

Δημόκριτος εἶπε, δόξαν
καὶ πλοῦτον αὐτὸς ἐπιπέρας,
ὅτι ἀφ' αὐτῆς κτήματα εἶ
ναι.

Democritus dicere solitus

est, gloriam & diuitias abiq;
prudentia, non firmas pos-
sessiones esse.

Σαυκράτης ἐρωτήθεις ὑπὸ ἡ-
γού, πῶς σοὶ πολυσώπτερος εἶναι
δοκεῖ; εἶπεν, ὁ ἐλαχίστος δὲ χρυ-
σοῦδος. αὐτὸς κέφα γὰρ ἐστὶ φούσως.

Socrates interrogati, quis
videatur sibi ditissimus, re-
spondit, Qui paucissimis
contentus est. In frugalitate
enim sibi sufficite, existit
diuitiæ naturæ. ¶ Huc & di-
ctū Chrysostomi pertinet:
Οὐ πολυσώπτος ἐστὶν ὁ πολλὰ κερη-
νύμενος, ἀλλ' ὁ μὴ πολλῶν δαί-
μωνος. Non qui multa possi-
det, sed qui non multis
indiget, diues est.

Locus LVIII.

DE MVSICA CONTEMPTA.

Ἀρχιδάμου ὡς τὴν ἐπιμα-
νουῦτα κίθαρῶδον καὶ θου-
μίζοντα τὴν δῶμα μιν αὐτῶ, ὦ-
λῶσε, εἶπεν, πῶς ἰσχυρῶς παρὰ σου
τοῖς ἀρχαίοις ἀνδράσιν ἔσται, ὅταν
κίθαρῶδον ἔτως ἐπιμαύης.

Archidamus cum quidā
prædicaret citharædum,
eiusque in canrando facul-
tatem admiraretur, Heus,
inquit, vir optime, quid ho-
noris aut præmii abs te
ferent boni viri, cum tan-

topere prædices citharæ-
dum?

Ἐπεὶ δὲ ἡς αὐτὰ συνιστῶς
ψάλτην εἶπεν, Οὐτὸ ἀρχαῖος
ψάλτης ἐστὶ, Παρ' ἡμῶν δὲ καὶ
ἀρχαῖος ζωμοποιός. οὐδ' ἐν
ἀγαθῶν ἢ δὲ ὀργάνων φωνῆ
ἠδονῶν ἐμπιεῖν, τὸ δὲ ὄψων ἐ
ζωμοδοκασίας.

Idem cuidam cantorem
commendanti ac dicenti,
Hic est bonus cantor: At
apud nos, inquit, hic est bo-
nus condimētorum artifex.
Existimabat nihil referre,
vtrum Musicorum instru-
mētorum, sono, an obsoniis
quis voluptatem adferret.

Δημοκράτους ψάλτης ἀρχαῖ-
ος, Οὐ κακῶς εἶπε, φάσκειται
μοι φλυαρεῖν.

Demaratus cum audiret
Cantorem quendam osten-
tantem artem suam, Nihil
aliud laudis illi tribuit, sed
tantum dixit, Mihi videtur
non male nugari.

Ευδαμίδας, ψάλτην πρὸς
Ὀμηροῦσαντος, ἠρώτησεν αὐτῶ,
ποδαπὸς ἡς αὐτὰ δοκεῖ εἶναι;
Μέγας, εἶπεν, κληκτικὸς ἐν μικρῶ
πράγματι.

Eudamides rogatus de
cantore quodā, qui feliciter
cecinerat, qualis ipsi vide-
retur,

retur, Magnus, inquit, in re parua delinitor.

Ατίας ὁ Σκυθῶν βασιλεὺς Ἰσμενίαν τῆ ἀρετῶν αὐλητικῶ λαῶν ἀρχηγῶτον, ἐκέλευσεν αὐλῆσαι ἡνωμαζόντων ἢ τῶν ἄλλων, αὐτὸς ἄμωσεν ἡδίων ἰππῶν χρημελιζόντων ἀκούειν.

Atreas Scytharum rex cū Ismeniam tibicinem optimum in bello cepisset, iussit illum canere: Cæteris vero admirantibus, iuravit Scythæ, sibi iucundius esse, equum hinnientem audire. Tales Scythæ adhuc hodie multi sunt in mundo.

LOCUS LIX.

DE NOBILITATE.

Κικέρων ὁ ῥήτωρ εἰς τὸν νόμον σκοπιῶν, καὶ τῶν φίλων μετὰ τῶν κελούοντων, ἐφη, τὸν Κικέρωνα ποιήσαν τῶν Κατάνων, καὶ τῶν Κιάτων, καὶ τῶν Σκαύρων ἐνδοξότερον. οἱ μὲν γὰρ ἀπειθήσοι ἦσαν παρὰ τοῖς Ρωμαίοις, Κικέρων δὲ νέου ἀγροῦ που ὄντων. ἐπέδειξε ἢ, καλίστῳ δὲ γένει εἶναι, καὶ ἰσχυρῶς ἐκείνου ἰδίως δὲ τῶν παρὰ τοῦ ἀγροῦ.

Cicero Rhetor, cum ob nomen dicitur incesseretur, ab amicis admonitur, vt aliud sibi nomen adscisce

ret, respondit, se Ciceronis nomen multo illustrius effecturum, quam esset Catonum, Catulorum, aut Scavorum. Nam hæ familiæ illustres erant apud Romanos, cum Cicero homo nouus esset. Subindicauit autem, pulcherrimum nobilitatis genus esse, quam sibi quisque propriis virtutibus conciliat.

Ἀγαθοκλῆς γὼς καὶ κεραμέως. ἡνὸς μὲν ἢ κύριος Σικελίας, καὶ βασιλεὺς ἀναγερθεὶς, εἰσέθει κεραμέα ποτήρια πηξίαι παρὰ τὴν χερσῶν, καὶ τοῖς νέοις ἐπιδοκίμῳ μὲν λέγειν, ὅτι τοιαῦτα ποιῶν ἀσέτερον, νῦν τῶν ποιῶν ἀπὸ τῶν ἐπιμέλειαν καὶ τῶν ἀνδρίων δεκνὺς τὴν χερσῶν. οὐκ ἠχρῶς ἐπὶ τῇ ἀσέτερον τύχῃ, ἀλλ' ἐνδοξότερον ἠγείτο τῶν βασιλείων τῶν δι' ἀρετῆς παρὰ τοῦ ἀγροῦ, ἢ εἰ αὐτῆς κληρονομήσαν αὐτῶν.

Agathocles Sicilia potiturus rex; declaratus, solitus est in mensa fictilia pocula iuxta aurea ponere eaque iuuenibus ostendens dicere: Cum antea talia fecerim, commōstratis fictilibus (patre enim figulo natus fuit) Nunc per vigilantiam & fortitudinem talia facio, commonstrans aurea. Non pudit eū pristinae fortunæ,

sed gloriosus existimavit
regnum virtute partum,
quam si hæreditate obue-
nisset.

Τὸ αὐτὸ πολιορκῶντες πόλιν,
πάντες ἔπειθ' ἰσχυροὺς ἑλοιδό-
ρουντο, λέγοντες, ὅτι Ὀκρυσεύς
τὸν μισθὸν πῶθεν ἀποδώσει; τίς
ἐραυάπεις; ὃ ἢ πρὸς αὐτὸν καὶ μει-
διῶν εἶπεν, Αἰεὶ αὐτῶν ἔλω.
λαβῶν ἢ κατακράτος, ἐπίκρασ-
κε τὸς ἀρχιμελώτους, λέγων,
Εἰ μὲ πάλιν λοιδορήτε, πρὸς
τὸς κυρίως ὑμῶν ἔσται μοι ὁ
λόγος. ἀπειάς ὀνειδίζων αὐ-
τοῖς τὴν ἀκηρυγὸν λοιδορίαν, καὶ
τὴν δουλείαν, τὴν τῆς βλασφη-
μίας μισθόν.

Idem cum obsideret vr-
bem quandam, quibusdam
e muro conuitia in ipsum
iaculantibus, dicentibusq;
Figule, Vnde militibus tuis
persolues stipendium? Ille
placidus ac ridens respōdit,
Cum hanc urbem cepero.
At cum vrbe vi potit⁹ esset,
venderetq; captiuos, Si me,
inquit, denuo conuitiis af-
feceritis, apud heros vestros
querar de vobis: ciuilitate
illis exprobrans intempe-
stiuam maledicentiam, &
seruitutem maledicentiæ
præmium.

Ἰφικράτης ὁ τῶν Ἐκλιῶν ἡγε-
μῶν, δοκῶν ὑὸς εἶναι σκοπτοτό-

μος, πρὸς Ἀρμόδιον εἰς δυσκολί-
αν αὐτῶν λοιδορῆσάμενον, ἔφη, Τὸ
μὲν ἐμὸν αἶψ' ἐμὲ γήυος ἀρχή,
τὸ δὲ σὸν ἐν σοὶ παύεται.

✕ Iphicrates Græcorum
dux, qui sutore patre natus
existimabatur, Harmodio
generis probrum per con-
uitium obiicienti, Meum,
inquit, genus a me origi-
nem habet, tuum vero in
te definit.

Ἀνίρην ὁ βασιλεὺς Βίαννα
τὸν φιλόσοφον Ἀθηναίων ἡγετῶν αἰ-
δουμένην ἤρετο, τίς; πῶθεν εἰς
αὐδράν; ποῦτι σοὶ πόλις, ἢ δὲ
τοκῆς; κακείνῳ εἶπεν, ἀλλ'
ὄρθως ἔχει, ὡς βασιλεὺς, ὅταν τοξο-
τῶν γρηῖαν ἔχης, σοὶ ἐρωτῶντα
τὸ γῆν, ἀλλὰ πῆντα τὸ σκο-
πὸν, τὰς δόξους τοξοῦσάς πα-
ραλαμβάνειν. ἕτως ἐν καὶ ἐπὶ τῷ
φίλων ἐξέταξε, καὶ πῶθεν εἶσιν,
ἀλλὰ τίνες.

✕ Antigonus rex Bionem
philosophū de ignobilitate
criminatum, interrogauit:
Quis & cuius es? vbi tua ci-
uitas est? vbi sunt tui pa-
rentes? Cui Bion respondit:
Atqui o rex recte facis, cum
indiges sagittariis, quod
tunc non interrogando ge-
nus, sed scopum proponen-
do, optimos tibi ex illis deli-
gis: sic etiam amicos explo-
rare debes, non vnde nati,
sed qui & quales sint.

Βασίλειος

Βασίλειος εἶπεν· Οὐκ ἔχοντες
τοὺς πατέρας καὶ πατρῶν· λέ-
γει· ἀειφανείς· ὁ γὰρ ἴδιαι ἐκείνου ἀπαυτεῖ
τὰ ἐγκώμια.

Basilus dixit: Non pos-
sumus parentes & maiores
nominare nobiles, cum ve-
ritatis lex propria cuiusque
deposcat encomia.

Ο αὐτὸς, ὀνειδιζόμενος ἐπὶ
τῷ γένει, ἀπ' ἐγὼ τοῖς μετ' αὐ-
τὸν, εἶπεν, τὸ γένος ἀρξέω, καὶ τὸ
μὲν ἐμὸν ἀπ' ἐμῶ γένος ἀρξέω,
τὸ δ' ὅτι ἐστὶν ἐπὶ σε πελοπόνησθαι.

Cum eidem genus vt
probrum obiiceretur, Ego,
inquit, posteris meis lucem
excito, & meum genus a me
ortum habet, tuum vero in
te definit.

Φημι πάντας μάλιστα ἐπαίνε-
σθαι εἶναι, ὅσοι μὴδὲν ἐξ ἀρ-
χῆς ὄντες, ὁμοῦ ἐπὶ μέγα παρ-
χάρησαν· ἔλεος Λουκιανῶς.

✠ Affirmo hos maxime
laude dignos esse, qui ab
humili principio ad splen-
dorem nominis peruenerunt:
dixit Lucianus.

Διογένης, πικροπονηόμενος ἡ-
νός, πίνεσ τῶν ἀνθρώπων δι-
χναίεσται, οἱ κραιφρονόητες,
εἶπεν, πλούτου, ἀδύτης, ἡδονῆς.
ζωῆς· τῶν δ' ἐναντιῶν ὑπερβάνω

όντες πένιας, ἀδύτης, πότου,
θινάτου.

✠ Diogenes interrogante
quodam, qui hominum
nobilissimi essent: Contem-
tores, dixit, opum, gloriae,
voluptatis, & vitæ: contra-
riis autem, paupertate, ob-
scuritate famæ, labore ac
morte superiores.

Σακράτης ἐρωτηθεὶς, ἡ δι-
χναία, δικρασία, εἶπεν, ψυχῆς
καὶ σώματος.

✠ Socrates nobilitas quid
esset sciscitanti: Animæ,
respondit, & corporis bona
temperies.

Σώπραστος ὁ ἀγλήτης ὀνειδι-
ζόμενος ὑπὸ πνός ἐπὶ τῷ γενεῶν
ἀσπῆμων εἶναι, εἶπε, Καὶ μὴ
ἀπ' ἐγὼ τοῦ μεγάλου ὀφειλον τω-
μαζέωσθαι, ὅτι ἀπ' ἐμῶ τὸ γένος
ἀρχεται.

Softrato aulædo expro-
brabat quidam, quod ob-
scuris parentib. natus esset,
cui ille, atqui ob hoc ipsum,
maxime sum admiratione
dignus, quod a me genus
incipiat. ludicauit enim me
lius esse, Genus incipere,
quam finire, iuxta illud Na-
zianzeni: γένος παρ' ἀρχῆν
κρείσσον, ἢ λυφν γένος.

Ἀνάστατος ὀνειδιζόμενος ὑπὸ
Ἄπικθου, ὅτι Σκυθῆς εἶναι, εἶπεν,
ἀπ' ἐμῶ μὲν ὀνειδῶ ἢ πα-

τῆς σὺ ἢ τῆ πατρίδι. πάνυ κα-
λῶς ἐπιπαλίζας τῷ μηδενὸς
ἀξίῳ λόγῳ, μῦθον δ' ἐπὶ τῆ πα-
τρίδι σημνω, ἰμῶ.

✕ Anacharthis exprobranti
cuidam Attico, quod natus
esset in Scythia, Mihi, inquit
probro est patria, tu vero
patria. Belle hominem nul-
lius pretii reprehendens,
quod cum nulla laude di-
gnus esset, de patria tamen
insolenter gloriaretur.

Θεμιστοκλῆς, τὸ Σερφίου
πρὸς αὐτὸν εἰπόντ. ὡς εἰ δὲ
αὐτὸν, ἀλλὰ δὲ τὴν πόλιν ἐν-
δοξίῳ εἶπεν, Ἀληθῆ λέγεις, εἶπεν,
ἀλλ' οὐτ' αὐτὸν ἐγὼ Σερφίῳ ὡς
ἐγὼ ῥόμῳ ἐνδοξίῳ, οὐτε σὺ, Ἀ-
θηναίῳ.

Themistocles Scriphio
cuidam obiicenti, quod nō
ex sese, sed ob urbis nobili-
tatem celebris esset, Vera,
inquit, prædicas. Neq; enim
ego, si Seriphus essem, cla-
rus essem, neque tu, si Athe-
niensis.

Πολυαχῶς σφόδρα ὄνειδιζό-
μῳ ἡρώδης ἐπὶ τῷ γυνέῳ
ἀθηνῶν εἶπεν, Ἐμοὶ μὲν
ὄνειδιζέσθε οἱ γυνεῖς, ἡ δὲ τῆ
γυνεῖς.

✕ Cum sapienti cuidam
multis modis aliquis vt
probrum obiiceret, quod e
parentib' ignobilibus pro-

gnatus esset: Mihi, inquit,
dedecori sunt parentes, tu
vero parentibus tuis.

Θεόπεμπτος ἔλεγε, δὲν δι-
γνηεῖς νομίζεις, μὴ τοῦς οὐκ τῶν
καλῶν κ' ἀγαθῶν γηγνηθῆνους,
ἀλλὰ τοῦς καλῶν κ' ἀγαθῶν πα-
τρῶν γνηθῆνους.

✕ Theopemptus dicere so-
lebat, Nobiles existimandos
esse, non qui ex bonis &
probis nati sunt, sed qui ho-
nesta & bona sequenda sibi
proponunt.

Ἀλέξανδρος, ἐπεὶ νεανίσκος
αὐθρῆίου πατρὸς, αὐτὸς ἢ μὴ
πάνυ δοκῶν ἀγαθὸς εἶναι φρα-
ζώμενος, ἠξίῳ τῷ πατρὸς λαμ-
βάνει δόξα φερεῖσθαι, ἀλλ' ἐγὼ, εἶπεν,
ὦ μειράκιον, αὐθραγαθίας οὐ
πατραγαθίας μισθὸν κ' ἀρετῆς
δίδωμι.

Cum iuuenis quidam
strenuo patre natus, ipse ve-
ro parum bonus miles ex-
istimatus, patris stipendia
peteret, Antigonus ad eum
dixit: Atqui ego adolescēs,
non paternæ, sed propriæ
fortitudinis, mercedem ac
præmia largior.

Λαμπερὸν εἰ ἐπίσημον [ὡς
Χρυσόστομος ἔλεγεν] εἰσὲ φερά-
ναι πατρῶν, ἀλλὰ ψυχῆς
δρετῆ ποιῶν εἶωθε.

✕ Splendidum & nobilem

(vt

(vt Chrysoſtomus dixit,)
non maiorum nobilitas, fed
animi virtus efficere ſolet.

Σακροφτης ἔλεγε Οὐτε σίταν
ἀραιον ἐν τοῦ κελύου ποδίον
κρίνομεν, ἀλλὰ τὸ εὐρετον αὐτὸς
πλὴν προφλῶ· ἔτε αὐδρα σου·
δαίον ἢ Φίλον ὄνοον, τὸ ἐξ ἐπι-
φανοῦς ὄντα γήους, ἀλλὰ τὸν
ὑπάρχοντα τῷ τρέπω κρείτ-
τονα.

✠ Socrates dicere ſolebat:
Neque frumentum optimū
iudicamus, quod in pul-
crimo agro natum eſt, fed
quod commode nutrit:
neque virum bonum & ſtu-
dioſum aut amicum bene-
uolum, qui genere clarus,
fed qui moribus egregiis
fuerit.

Δημοκρετὸς ἐρωτηθεὶς, ἐν
πίσι ἢ δολύχεια αὐτὸν εἶπε Κτη-
νεῶν μὲν δολύχεια, ἢ ὄσκιωέτι
δολύθεια αὐτῶν ὁλεῖ ἢ τοῦ
ἡγεῖται δολύπτη.

✠ Democritus interrogatus
in quibus nobilitas con-
ſiſteret? reſpondit. Pecudum
nobilitas in bono validoq;
corporis habitu ſita eſt: ho-
minum vero, in bonitate
morum.

Locus LX.
DE OTIO.

Σκίπιον ὁ πρεσβύτερος
τῶν δὲ τῶν στρατιωτῶν καὶ
τῆς πολιτείας χολῶν ἐν γράμ-
μασι Διογενέως ποιούμενος,
ἔλεγε, ὅποτε χολῶσαι, πλείονα
πράττειν.

✠ Scipio ſenior, ſi quando
vacans a bellicis negotiis, in
literis verſaretur, dicere ſo-
lebat, ſe quando otioſus eſ-
ſet, plura agere.

Διονύσιος ὁ πρεσβύτερος
πρὸς τὸν πυθόμνον, εἰ χολῶσαι,
μηδέποτε, εἶπεν, ἐμοὶ ἔσο συμ-
βαίη. νομίζον αὐχρῶσαι εἶναι, χολ-
ῶν ἀχρῶν δὲ τῶν πόλεως.

Dionyſius ſenior cuidam
percontanti, Num eſſet oti-
oſus, Abſit, inquit, vt hoc
mihi accidat. Sentiens, tur-
piſſimum eſſe, otioſum eſſe
a Reipublicæ negotiis.

Διονύσιος ὁ Ἐρμοκράτους
ἐπέφηλε Πλάτωνι, μὴ κακῶς ἀ-
γρῶσαι αὐτὸν. καὶ ὅς αὐτὸν ἐπέφη-
λε, μὴ ἱστανῶν αὐτῷ χολῶν
εἶναι, ὡς Διονύσιος μνηνῶς.

✠ Dionyſius Hermocratis
filius ſcripſit ad Platonem,
orans ne ſe cōuitiis aſſiceret:
Ad quem ille reſcripſit, Nō
ſibi tantum otii eſſe, vt Dio-
nyſii meminifſet.

Δημοδίνης ἐφίησε, τῶν δευτέρων
καὶ τῶν χολῶσαι ἐπὶ αὐτῶν τὸ δὲ πρῶτον
καὶ τῶν χολῶσαι πολυτελεῶν μνηνῶν.